

Utorak, 26. januar 2006.
Svedok P- 031
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro. Želeo bih da vas podsetim na svečanu izjavu koju ste dali na početku vašeg svedočenja. Ona je još uvek na snazi. Nadam se da je sada gospodin Vasić spreman da nastavi sa ispitivanjem. Gospodine Vasiću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala časni Sude, dobro jutro časni Sude, dobro jutro svima u sudnici, dobro jutro gospodine. Nadam se da se sećate juče onog mog upozorenja da nakon mog postavljenog pitanja, malo sačekate sa odgovorom da bi ispitivanje išlo kako treba. Najpre, juče ste pomenuli da ste imali radnu obavezu. Recite mi, vi ste sigurno bili upoznati sa postojanjem Kriznog štaba odbrane Vukovara i sa postojanjem Kriznog štaba bolnice odnosno Medicinskog centra u Vukovaru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam već juče odgovorio da nisam imao direktnog uvida, ali sam znao da te institucije postoje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li ste znali i gde su ove institucije bile smeštene u oktobru i novembru 1991. godine?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na pitanje mog uvaženog kolege juče ste rekli da ste do 16. novembra bili u stanu nakon čega ste otišli u sklonište. Da li mi možete reći da li je do 16. u stanu bio i vaš sin?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je nakon 16. i on otišao u sklonište koje ste pominjali?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći gde je on otišao posle 16.?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Sada to više tačno ne znam, ali znam kada smo mi došli 19. u bolnicu da je bio tamo, da nas je čekao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znam. Recite mi nakon što vam je rekao da je 16. uništen stan odnosno pogođena zgrada u kojoj se nalazio vaš stan, zašto niste otišli do atomskog skloništa bolnice nego ste se zadržali u ovom skloništu koje ste spomenuli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ovo sklonište koje sam spomenuo imalo je namjenu za zbrinjavanje stanovnika tog stambenog kvarta, a sklonište u bolnici imalo je sasvim drugu namenu. Ono je bilo vezano za bolnicu i potrebne bolnice. Nisam tamo pripadao niti sam tamo mogao otići.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, da li je u jednom trenutku, u periodu od septembra do novembra 1991. godine od strane Kriznog štaba odbrane Vukovara proglašena mobilizacija redovnog i rezervnog sastava Zenge u Vukovaru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ispričali ste nam kako ste i zbog čega 19. novembra otišli prema bolnici. Interesuje me da li ste, nakon što ste stigli u bolnicu tamo videli neke pripadnike Zbora narodne garde i MUP-a koje ste poznavali?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Bolnica je imala osiguranje od pripadnika Hrvatske vojske, ali sam malo tih ljudi poznavao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam sada možete navesti neko od imena koje ste poznavali?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Mogu jednoga kojeg sam najviše tamo vidio i koji je samnom došao na Ovčaru i tamo završio, on se zvao Mikletić, ime mu ne znam. Zvali smo ga Brko.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste videli ili čuli da su se pripadnici Zbora narodne garde i pripadnici MUP-a u bolnici presvlačili u civilnu odeću ili oblačili bele bolničke mantile?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste videli i čuli da su pripadnici Zbora narodne garde i pripadnici MUP-a da ne bi bili otkriveni, na sebe stavljali gips i zavoje kako bi izgledali kao ranjenici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada ste 19. boravili u bolnici i kada su civili iz bolnice otišli i rekli ste da ste vi ostali zbog svojstva koje ste imali. Interesuje me da li znate da li je tamo ostalo još ljudi koji nisu bili u tom svojstvu i koji nisu trebali ostati u bolnici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Nekoliko koje sam spominjao jeste ta kategorija, no međutim oni su bili ili nekada ranije djelatnici bolnice ili su članovi uže obitelji osoblja koje je radilo u bolnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je neko od bolničke uprave proveravao ko je u bolnici ostao, a ko je otišao?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam, to mi nije poznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam poznato da su dva gospodina koje ste juče pominjali, Emil Čakalić i Goran Vidoš bili pripadnici Zbora narodne garde?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam za gospodina Čakalića, a za gospodina Gorana Vidoša sam rekao da je on za vreme rata došao u bolnicu i radio je kao električar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada ste došli u bolnicu, da li ste se prijavili bolničkoj administraciji da se stavite na spisak?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kako ste vi onda došli na spisak za evakuaciju?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Na spisak sam došao tako, kad smo se našli sa mojim sinom koji je već tu bio u bolnici, on je rekao da nas je on stavio na spisak i da je dogovorena određena procedura evakuacije bolnice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći da li vam je rekao kada je stigao u bolnicu i kada vas je stavio na spisak, jer vi tada niste u bolnici bili prisutni?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Nije mi to rekao. On je došao dan, jedan dan čini mi se, u bolnicu ranije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege spomenuli osobu pod imenom Bogdan Kuzmić i rekli ste da je on nosio staru uniformi JNA. Da li je to uniforma koja se razlikovala zapravo od uniforme koju su nosili redovni vojnici JNA?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kada sam ja bio vojnik, onda je bila ta zimska, sivo maslinasta uniforma, deblja, kruta i bila je jedna od tankog materijala, isto "SMB" boje. Međutim u novije vrijeme postoji maskirna uniforma i postoji ta, kako sam ja poznavao kad sam rekao stara, stara ne po ne znam čemu, pohabanosti nego stara uniforma Jugoslovenske narodne armije "SMB" boje za nošenje u zimi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste ovakvu uniformu i vi zadužili kada ste imali ratni raspored u tadašnjoj JNA?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne. U JNA da, to je bilo kad sam bio prije 50 godina.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, to sam vas pitao, kad ste bili u JNA s obzirom da su svi vojni obveznici zaduživali ovakve uniforme koji su imali ratani raspored, odnosno koji su bili u rezervnom sastavu. Je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, ali ja sam imao funkciju pisara u vojsci i nisam imao dalje nikakvu vojnu obavezu, nikakva zaduženja, nikada nisam zvan više u rezervu na određeno vrijeme.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam. Juče ste nam prepričali dijalog koji ste imali sa jednim vojnikom, 20. ujutru prilikom izlaska iz bolnice, kada vam je on rekao da bi bili ispod zemlje da nisu toliko zarobljenih vojnika u hrvatskim rukama. Da li vam je on rekao da bi vi trebali zapravo biti razmenjeni za te zarobljene vojnike?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: On to nije rekao, ali smisao njegovog odgovora je to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste nam, na pitanje mog uvaženog kolege rekli i nacrtali kako su bili parkirani autobusi u Gundulićevoj ulici i pokazali ste nam u koji ste autobus ušli. Mene interesuje, kada su autobusi krenuli iz bolnice prema kasarni i kada su stigli u kasarnu, koji je vaš autobus bio po redu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Isto četvrti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A kada ste krenuli iz kasarne i stigli na Ovčaru, koji je bio po redu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako kako smo stigli, da tako kažem poredani u kasarni, tako smo krenuli i tako smo stigli na Ovčaru i ja sam na Ovčaru stigao u četvrtom autobusu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi ste pomenili, kako ste rekli, dvojicu ili trojicu vojnika koji su vas sačekali ispred autobusa, pre ovog špalira o kome ste pričali. Na Ovčari. Da li se tu radi o vojnicima, o pripadnicima paravojnih formacija?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kome su oni pripadali ne znam, ali to nisu bili mladi, redovni vojnici Jugoslovenske narodne armije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon što ste izašli iz autobusa i prošli kroz špalir, to ste nam juče ispričali, spomenuli ste jednog potpukovnika koji vam je rekao: "Idi unutra". Da li nam otprilike možete opisati kako izgleda taj potpukovnik ako ga se sećate?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Sada vrlo teško. Znam jedino da je bio u ovoj standardnoj oficirskoj uniformi "SMB" boje, da je imao raskopčanu bluzu ili sako, za pojašnjenje, i da je na glavi imao oficirsku kapu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste istražitelju Tribunala, kada ste davali svoj iskaz, uz ovo šta ste sada rekli, rekli da je on bio visok negde oko metar i sedamdeset, debeo i okruglog lica?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači govorimo o ovom potpukovniku. Da li je to ista osoba do koje vas je doveo vaš prijatelj kasnije, kada je hteo da vas izvede iz hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tada je već bilo dosta mračno i bilo je prilično teško raspoznavati, a po mojoj proceni, mislim da se radilo o istoj osobi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pomenuli ste juče da ste čuli da su vas u hangaru čuvali pripadnici Vojne policije. Da li ste ikada čuli da su vas čuvali zapravo pripadnici Vojne policije 80. motorizovane brigade iz Kragujevca?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, nemam pojma uopće koja je ta brigada, niti sam to čuo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste pominjali gospodina Emila Čakalića. Da li nam možete reći da li je u hangar on ušao ispred ili iza vas?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: On je ušao u hangar iza mene i kako sam rekao, obzirom da su, da je stenjka zida već bila popunjena do one slame, on je bio na slami.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Koliko je daleko bio od vas, od mesta gde ste vi stajali?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jedno pet metara otprilike.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi ste nam spomenuli događaje koji su se odigrali u hangaru, u sredini hangara, i na pitanje mog kolege ste identifikovali i zaokružili dvojicu, dvoje ljudi koji su ubijeni tamo. I rekli ste nam, za jednoga ste rekli ime i prezime, za drugog ste nam rekli da ste čuli da se tako zove. Da li znate, da li su ta dvojica koje ste juče pomenuli, Samardžić Damjan zvani Veliki Bojler i Saiti Kemal, bili pripadnici Zbora narodne garde?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa to ne znam, znam gospodina Samardžića, ali Kemal Saiti, njega sam upoznao u ovom naselju u skloništu... On je tamo imao neke određene dužnosti, ali je bio obučen civilno, ne u nekakvu uniformu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislite imao je dužnosti ispred Zbora narodne garde?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: E, to ne znam. Ja nisam sa njime o tome razgovorao niti sam imao potrebe, tako da ja to ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pomenuli ste još jednu osobu koju ste приметili na Ovčari, a to je Kojić Žarko. Da li je on bio pripadnik Zbora narodne garde?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kojić Žarko je isto imao nekakvu funkciju osiguranja skloništa i iz toga vremena ga ja poznajem. U mom naselju sklonište o kojem je reč, gde je bio i ovaj Saiti Kemal. Isto osoba obučena u civilu nenaoružana. On je u to vreme bio mladi dečko, manje od 20 godina.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi, kada vas je vaš prijatelj izveo iz hangara, da li ste vi bili poslednji od ove grupe koju ste nam opisali da je stajala ispred hangara, koji je izveden?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi ste, u to vreme, na ruci imali sat, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste možda pogledali otprilike koliko je bilo sati kad ste izašli iz hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Bilo je oko 17.00. Tačno vam ne mogu kazati, ali otprilike toliko.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste pogledali na sat kada ste otišli sa Ovčare, otprilike koliko je bilo sati?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Točno se ne sećam, ali već je bio veliki mrak, već se ništa nije videlo... bilo je nešto manje od 18.00, znači nešto prije 18.00 smo mi otišli sa Ovčare.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste istražitelju Tužilaštva rekli da ste oko 19.00 stigli u "Velepromet"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: U "Velepromet" nešto ranije, ali u "Modateks", ta dva punkta koja sam ja spojio, točno je bilo oko 19.00.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Jedino je problem časni Sude... Sa odgovorom je sve u redu, ali pitanje je bilo da li ste istražitelju Tužilaštva rekli da ste u "Velepromet" stigli oko 19.00?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi koliko je otprilike trajao taj put od Ovčare do Modateksa?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Oko jedan sat, sve skupa, sa zaustavljanjem i odlučivanjem kamo ćemo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za vreme dok ste vi bili u hangaru, ispred hangara na Ovčari, da li je neko od zarobljenika izlazio iz hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A dok ste bili ispred hangara, da li je nekakvo vozilo, osim ovog kombija koji je stao na udaljenosti koje ste juče pomenuli, dolazilo ispred hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, nisam vidio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete opisati kako je izgledao gospodin Čaklić tu, kada ste ga videli ispred hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Gospodina Čakalića gdi sam bio zadnju noć u bolnici, sa gospodinom Čakalićem sam došao u vojarnu, sa gospodinom Čakalićem sam došao na Ovčaru. Bio je obučen u civilu, znam da je imao tamno plavu, tamno, tamno sivu otprilike boje leda zimsku jaknu na sebi i imao je neku kapu, više ne znam kakvu i donji dio odela nisam zapazio. Obučen sasvim pristojno, to je meni bilo pristojno, lošije, ali u civilu običnog građanina.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zapravo nisam na to mislio, ali nisam mogao da vas prekidam da se vaš glas ne bi čuo kroz moj mikrofona. Mene interesuje s obzirom na špalir koji je prošao, kako je izgledao gospodin Čakalić u licu, da li je imao naočare, da li je bio natečen, krvav?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Naočare nije imao, jer ona tri vojnika koja su ispred špalira čekali i pljačkali, jedan od njih mu je uzeo naočare, skinuo sa glave, sa lica i zgazio dole na betonu tako da više naočale nije imao, a batine je dobio kao i svi drugi, koliko, kako, mislim da je sada teško kazati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo što ste nam ispričali za njegove naočare, da li ste to vi videli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Odakle ste posmatrali tu scenu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja i on smo jedan za drugim izašli iz autobusa i došli do tih vojnika. Kad su mene pretresli, pregledali, uzeli šta su hteli, ja sam onda produžio kroz špalir, a on je ostao, stao sledeći na redu zato što je zadnji i ušao u hangar, a u to vrijeme dok smo bili skupa, od tih koji su nas pretraživali, jedan od prisutnih mu je uzeo naočale sa glave, sa lica skinuo i zgazio dole na podu, na betonu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da samo razjasnimo. Jesu li vas obojicu zajedno pretraživali ili su prvo vas pretraživali, pa njega?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa prvo su mene, pa njega, ali od njih dvojice, dvojica su bili tih koji su oduzimali stvari od nas, a taj treći je promatrao sa strane i radio neke predradnje ili radnje koje je trebalo za ono šta su radila ova dvojica. Tako je on sa gospodinom Čakličem se obraćao oko njegovih naočala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Interesuje me, da li ste u tom momentu, kada je on uzeo njegove naočare vi bili pored njega ili ste bili na betonskoj stazi kod špalira, to jest između špalira, kao što ste nam rekli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam bio na betonskoj stazi, a na betonskoj stazi je bio i on, jer ta betonska staza, ona je spojena do saobraćajnice. Jedino što sam ja bio prvi, a on je bio iza mene, drugi. Ne tačno iza leđa, nego tako malo sa strane, da sam neke stvari mogao videti šta se događaju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dok ste to gledali, vi ste prolazili kroz špalir, da li je tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne. U špaliru, u prolazu kroz špalir se nije puno moglo gledat', ali ovo dok sam bio, dok su nas ovi pretraživali, uzimali određene stvari i vrednosti od nas, tu je bilo slobodnije i okretanje i vlastito njihovo, tako da se to moglo vidjeti kod sebe i oko sebe i onoga ko je pored vas.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još jedno pitanje u vezi sa hangarom. Kada ste ulazili u hangar, je li se on, kao što ste nam juče opisali, punio od vrata preme slami, znači desno, levo, levo ili od slame prema vratima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Hangar se punio kad se prošlo kroz špalir od ulaza u hangar, pa desno, do kraja hangara, pa ljevo do kraja hangara, i opet ljevo, do kraja, tamo do slame. To je orijentacija kad gledate i ulazite u hangar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To mi je potpuno jasno, samo sam pitao gde je početak bio? Da li je početak bio kod vrata?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Odmah kod vrata, na desnoj strani.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da ste došli do "Veleprometa". Recite nam da li znate, da li ste čuli da je za "Velepromet" tada bio zadužen gospodin Bingulac, pripadnik Teritorijalne odbrane Vukovara koji je odbio da vas primi?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja dotičnu osobu ne poznajem, dotična osoba koja nas je dočekala na ulazu u "Velepromet", osoba koja je saopćila vozaču da nema za nas mjesta da vozi u "Modateks", vozač je poslije rekao da je to gospodin Bingulac.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A osobe koje ste pominali u "Modateksu" pod nadimkom Deda, da li, drugi je Jezdimir Stanković, da li su oni bili pripadnici Teritorijalna odbrane Vukovara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Za Jezdimira Stanković sam već rekao da sam ga prvi put vide u vojarni i da je bio obučen u uniformu JNA, a Stanković Jezdimir nije bio u hali gde smo mi bili smešteni, on je bio u dvorišnoj zgradi koja je po mom saznanju bila upravna zgrada od te firme, toga poduzeća. A ovaj gospodin stariji kojeg su zvali Deda je bio isto u uniformi "SMB" Jugoslovenske narodne armije, onoj starijoj, standardnoj iz mojih vojnički dana, on je tamo bio kao nekakav koordinator nad svim osobama koje su bile smještene u tu halu toga poduzeća.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene samo interesuje, sad ste nam objasnili otprilike ko je kakve uniforme nosio, da li su se te uniforme koje ste vi nosili, koje ste nekada imali kada ste bili pripadnik JNA, da li su se one razlikovale od uniformi koje su u Vukovaru nosili mladi vojnici JNA?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja ne bi mogao reći, jer tih mladih vojnika je bilo obučeno različito. Neki su bili u tim standardnim vojničkim uniformama, a neki su bili u novijim uniformama koje se sada nose u vojsci. Nisu bili svi jednako obučeni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Rekli ste nam da vas iz "Modateksa" opet odvoze u "Velepromet" i nakon toga uveče vas voze u kasarnu. Po inicijativi kapetana kog ste spomenuli. Kada ste stigli u kasarnu, da li ste tamo dobili hranu, vodu, cigarete?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesmo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste tamo smešteni u prostoriju bez prozora. Da li ste mogli videti da li su i ostale prostorije bile sa polomljenim staklima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, to je bilo pola noći, to je bilo mračno, a to je bila jedna velika prostorija, ja sam imao dojam da je preko cele te zgrade, ona je imala razbijena stakla na prozorima, a ne prozore, prozori imaju okvire, ovo su bila porazbijana stakla na prozorima, tako da je bilo dosta hladno u toj prostoriji.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li se ova prostorija nalazila u okviru glavne zgrade kasarne?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ja ne znam. To smo mi, to je zgrada koja pripada kompleksu kasarne, vojarne Vukovara, a njezinu lokaciju i kako izgleda i kako je postavljena, to ja nisam mogao videti, niti sam vidio jer je bio mrak. Mi smo iz autobusa, direktno pod pratnjom vojnika uvedeni u tu prostoriju i tu smo ostali do jutro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Vratio bih se samo na dva detalja koja su vezana opet za Ovčaru. Rekli ste nam juče da ste čuli u kolima da se jedan od pratilaca koji je s vama putovao, vojnik, preziva Guja. Da li znate da li je on hrvatske nacionalnosti?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja dečka ne poznam, mislim da ga je to oslovio taj drugi vojnik koga ne poznam, dva vojnika su bila s nama u tom vozilu kojim smo mi vraćeni u Vukovar, a po onome koliko ja znam, to prezime je trebalo biti nehrvatske nacionalnosti. Koliko znam takvog prezimena ima u Vukovaru nacionalna manjina Rusina.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo radi transkripta, izvinjavam se časni Sude, to je na strani 13, red 24, ime nije Vuja nego Guja. To jest prezime.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Guja, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Drugi detalj je vezan za prebijanje koje ste juče opisali kada ste bili van hangara. Recite mi da li ste čuli, ne da li ste videli, to ste nam rekli, da li su vrata od hangara bila zatvorena? Tada kad ste to čuli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To više ne znam, ali mogućnost postoji da jesu.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam. Ja bih zamolio časni Sude, ako možemo da predemo na privatnu sednicu s obzirom da imam par pitanja koja bi mogla da dovedu u pitanje otkrivanje identiteta svedoka.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na javnoj sednicu.

ADVOKAT VASIĆ: Gospodine, hvala vam na vašim odgovorima, časni Sude, ja nemam više daljih pitanja. Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospođo Tapušковиć.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobar dan časni Sude, dobar dan svima u sudnici, dobar dan gospodine P-031. Moje ime je Mira Tapušковиć i ja sam jedan od branilaca gospodina Radića i u nastavku vašeg svedočenja, ja ću vam sada postaviti nekoliko pitanja. Juče smo dosta razgovarali i postavili smo dosta što od strane kolege iz Tužilaštva, a što od strane moga kolege Vasića dosta pitanja vezano za veliki broj izjava koje ste vi navodno dali, niste dali, potpisali, niste potpisali. Pošto je nama, Odbrani, izvor informacija za vaše unakrsno ispitivanje dokumentacija koju dobijamo od

Tužilaštva, moraćemo malo da pokušamo još da raščitimo pitanje tih izjava koje ste vi juče pominjali. Juče ste na pitanje mog kolege, cenjenog kolege Vasića, branioca gospodina Mrkšića, rekli da vi ne znate kako je došlo do pojavljivanja izjave koja je navodno data u Zagrebu 27. sedmog 1992. godine i da se uopšte ne sećate da li ste vi tu izjavu dali. Je li tako to bilo?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ako se sećate možda, prekjue, kada vas je cenjeni kolega Moore, iz Tužilaštva uvodio u svoje ispitivanje, on vas je pitao da li ste imali priliku da pročitate tu izjavu i da li ona u kratkim crtama, u crtama, odslikava i odražva ono šta ćete vi nama u toku vašeg svedočenja potvrditi? Da li se sećate toga? Je li tako bilo?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li nem reći, kad ste razgovarali sa predstavnicima Tužilaštva pripremajući se za ovo svedočenje, da li je vama uopšte taj papir koji je tretiran kao vaša izjava pokazan?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li vam to pokazano na hrvatskom jeziku?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znae, mi smo dobili tu izjavu, reći ću uslovni rečeno izjavu i na hrvatskom i na engleskom i na njoj nema vašeg potpisa. Recite mi, verzija koja je vama pokazana od strane Tužilaštva, da li je imala potpis?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je vama dato objašnjenje odakle Tužilaštvu dokument koji se smatrao da je to vaša izjava?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi postavili pitanje odakle njma dokument koji nosi vaše ime i prezime?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako bi rekli u tom smislu ne, ali sam rekao da bih želi znati gdje je ta izjava data i od koga je dostavljena. To sam juče ponovio vašem kolegi.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi to objašnjenje dobili?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Na pitanje kolege Vasića ste pominjali i vaš odlazak u Budimpeštu u junu mesecu 1995. godine i rekli ste da tamo niste dali nikakvu pismenu izjavu, je li to tačno?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste išli samo na razgovor.
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da bio je samo razgovor, da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je to bilo organizovano od strane Hrvatske komisije za traženje nestalih osoba, je li tačno?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ja bih molila samo da zbog jednog odgovorna pređemo u privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Vratili smo se na javnu sednicu, časni Sude.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Hoćete li mi reći da li je tada sa vama putovala i ravnateljica bolnice Vesna Bosanac?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Sa istim zadatkom da, ali ne u istom vozilu.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li ste sa gospođom Bosanac imali neke konsultacije pred vaš odlazak u Budimpeštu?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste u Budimpešti imali konsultativne razgovore sa gospođom Bosanac?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja vas molim da sačekate sa odgovorom zbog vaše sigurnosti, a i da bi Prevodilačka služba (CLSS, Conference and Language Services Section) mogla da na pravi način prevodi i moja pitanje i vaše odgovore.
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Hvala ljepo.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste rekli juče, pričali o Budimpešti, pomenili ste da je sa srpske strane pristvovao Starčević, Stanković, možete li nam reći ko je bio sa hrvatske strane?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Mogu. Sa hrvatske strane, kao vođa te vladine komisije je bio profesor doktor Ivan Šimonović. Bio je doktor Ivica Kostvić, bio je doktor Davor ili Dalibor Strinović, bila je glavna tajnica Crvenog križa Hrvatske i ovog momenta se ne sećam da li je još neko bio.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je bili ukupno pet članova hrvatske delegacije bez svedoka?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To nisam brojao i ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite nam, ti razgovori, pošto ste rekli da su to bili razgovori, jesu to bili bilateralni ili tripartitni razgovori?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ako smijem pre toga dodati, gospodin Javorski koji je bio predsjednik Crvenog križa Hrvatske, i on je bio prisutan. Javorski, ne znam ime. A ovi razgovori, razgovore su vodili gospodin Šimonović sa hrvatske strane i gospodin Starčević sa strane tadašnje Jugoslavije. Oni su usmeravali i određivali kojim redom i šta će se razgovarati. Otprilike, izjašnjavala se jedna strana, pa druga. To je bila... Iznosila su se ovaj, ona zapažanja o stradanjima koja su vezana za ovo suđenje.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ja sam vas pitala da li je bila prisutna i treća strana eventualno. Da vas podsetim, da li znate i da li ste bili svesni tada, da je tim razgovorima prisustvovala i dvočlana delegacija Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross)?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Bila su dva gospodina, ocjenio sam da su stranci, sidili su u čelu stola. Ja koliko se sjećem, oni se nisu ni mješali u razgovor, ali su bili prisutni tamo i ja ne znam ko su oni bili.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Razgovor je njima preveden, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li mi reći ko je izvršio odabir vas i gospodina koga ste pomenuli da sa gospodom Bosanac odete na ove razgovore u Budimpeštu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To je odabrao izbor to ne znam, pretpostavljam da je izbor pao na nas direktne učesnike stradalnike i osobe koje smo tog momenta bili privremeno smješteni u Zagrebu. Mene je lično obavjestila doktorica Bosanac sa molbom od strane ove komisije da li bih htio ići i da idem.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sada da se vratimo na ono što ste nam govorili o vašim razgovorima sa istražiteljem Đurom, istražiteljem Tribunala. Vi ste pod onako, nekim prilično čudnim okolnostima u razgovoru sa gospodinom Đurom izajvili da ste bili razočarani kako ste kao svedok bili tretirani od te komisije u Budimpešti. Možete li nam reći u čemu je bio problem u tretmanu vas kao svedoka u Budimpešti?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ovako. Naša hrvatska strana iznosila je istinita saznanja o stradanjima vezano za vukovarsku bolnicu. Druga strana je koristila svaku mogućnost da to ospori. Sa tražanjem dodatnih obrazloženja, da dokazima nekim kako je ili nije tako, osjetila se jedna dominacija da jedni pričaju istinu, a drugi tu u istinu baš ne vjeruju do kraja.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodin istražitelj Đuro unosio u te beleške koje mogu da nazovem beleškama pošto ste rekli da ste vodili informativan razgovor s njim, da je unosio nešto šta ne bi odgovaralo onom šta ste vi njemu rekli. Ali u uvodu tih beležaka sa vaših razgovora iz juna 1995. godine, stoji "pominju se i drugi svedoci". Pominje se množina. Da li ste vi sigurni da ste u Budimpeštu otišli samo vi i gospodin koga ste pomenuli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li onda grešim u zaključku da ste vi onda dali praktično samo jednu zvaničnu izjavu, to je ta izjava u aprilu 1996. godine i koju ste potpisali, datom istom istražitelju gospodinu Đuri? Je li to tačno?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kada sam ja pristao da dadnem izjavu koju ću priznati kao svoju i koju ću potpisati, gospodin Đuro je sebi za potsetnik koristio dosta razgovora iz te prethodne te izjave koje ja nisam potpisao i koja je imala karakter samo informativnog razgovora.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je vama sada, kada ste ponovo razgovarali sa predstavnicima Tužilaštva pripremajući se za ovo svedočenje, pokazana i ta službena beleška, tako da je nazovem, koja ima istu formu iskaza i ova izjava koja je potpisana od strane vas?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pokazane su vam na hrvatskom jeziku, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas da pravite pauze. Da li ste uspeli da vidite da su te dve izjave, osim uvodnog dela gotovo apsolutno identične?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ja sam rekao da da, ali sa dosta slobodnijih izraza nego što je ova izjava koju sam ja potpisao.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I vi nikakvih tada primedbi niste imali na identičnost iako ste juče rekli gospodinu Vasiću da ste odbili prvu izjavu da potpišete zbog toga što je bilo slobodnijih pričica?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Sad sam upravo to rekao. I ako se tome još doda, ja ne da sam odbio, mi smo se dogovorili na početku razgovora da to neće biti zvanična izjava koju ću ja potpisati, niti izjava po kojoj ja želim učestvovati u bilo kakvim dokaznim postupcima.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste juče rekli da nikakvom hrvatskom organu niste dali vašu izjavu. Vraćam vas ponovo na to, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kao pismenu izjavu, ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vodili razgovore sa nekim predstavnicima hrvatske Vlade?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da li su to bili predstavnici hrvatske Vlade, meni se čini da jedan put jesu, ali bilo je razgovora, nekoliko takvih razgovora gde smo pokušali pomoć nekom da sazna šta se dogodilo u vukovarskoj bolnici.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li znate da su ti vaši eventualni razgovori, priče ili vaše izjave ušle bilo kad u zvanični izveštaj bilo koje međunarodne organizacije?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam niti sam ja kada vidio niti mi je to ko pokazao.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pitaću vas sada još preciznije, da li ste ikada čuli da Ekspertska komisija Ujedinjenih nacija (UN Expert Commission) koristila podatke Ministarstva zdravlja Hrvatske, Odeljenja za informatiku i svom izveštaju o vukovarskoj bolnici i masovnoj grobnici na Ovčari u 1993. godine vas pomenula kao svedoka i kao izvor informacija na osnovu kojih je napravljen izveštaj.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Prekjuče ste na pitanja tužoca potvrdili da ste sa sobom poneli jedan mali plastični paket u kome se nalaze sve vaše izjave. Da li se sećate toga?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Hoćete li molim vas ponoviti pitanje?

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Prekjuče ste na pitanje tužioca, cenjenog kolege Moorea, odgovorili da sa sobom imate plastični koverat ili plastičnu omotnicu u kome se nalaze sve vaše izjave.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite nam koliko se u toj vašoj omotnici nalazi vaših izjava?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: U toj omotnici koju imam tu se nalaze moje izjave broj 1, broj 2, broj 3 i 3(A), to je onaj dodatak koji je napravio istražitelj gospodin Đuro oko mojeg opravdanja da se ne pojavljujem na ovom Sudu.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I vi ste te oznake na tim iskazima napravili u saglasnosti sa tužiocem prilikom pripremnja za ovo vaše svedočenje, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, one su otprilike po meni bazirane na vremenski rok, kako su nastajale.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Časni Sude, da li bi možda bilo zgodno da sada zbog potreba svedoka odemo na pauzu?

SUDIJA PARKER: Mislim da je ipak malo prerano.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sada ćemo se uputiti na događaje koji su se dešavali 1991. godine. Možete li da nam kažete ovaj, pošto su se u bolnici ranjenici preselili dole u podrumске prostorije, u sklonište, gde se nalazila prostorija u kojoj ste vi radili. Ja vas molim da pazite pri tome, vi ste pod zaštitnim merama, nemojte govoriti koja vrsta posla, ali samo nam recite gde su se te prostorije u kojoj ste vi radili, nalazile?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Te prostorije su bile odvojene od bolničkoga kompleksa gradskom ulicom ili saobraćajnicom i bilo je u sklopu toga tri ili četiri zgrade, sve prizemnice.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste došli u bolnicu 19. u ranim jutarnjim satima, vama je negde oko 9.00 prišla Vesna Bosanac, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne meni nego nama svima koji smo bili skupljeni u holu bolnice. Tu je bilo, to sam već rekao negde na početku, jako puno osoblja koji su došli samnom iz skloništa, iz moga naselja, a isto tako iz okolnih zgrada u blizini bolnice.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I ona vam je tada rekla da niste trebali da dolazite u bolnicu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I vi ste bez obzira na to što vam je rekla gde je trebalo da bude okupljanje, odlučili da ostanete u bolnici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam ostao iz tog razloga, tako sam i rekao, da sam već bio stavljen na spisak za odlazak iz Vukovara i jer sam pripadao toj zdravstvenoj ustanovi.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Jeste li vi videli taj spisak?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste inače lično poznavali Vesnu Bosanac?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kao liječnicu da i kao ravnateljicu koja je došla na funkciju vršioca dužnosti u sedmom mjesecu 1991. godine.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste pokušali da utvrdite ko drži taj spisak i da li stvarno jeste na tom spisku za evakuaciju?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, jer ja sa njom uopće nisam imao kontakt ni razgovarao toga datuma.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste s njom razgovarali 19. ujutru.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja s njom ne, ona se nama obratila i nama saopćila da uopće nismo trebali doći u bolnicu i da ćemo u toku dana biti, mislila je na grupu građana civila, da će u toku dana svi biti odveženi u sabirno mesto "Velepromet".

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas gospodine ponovo da govorite i laganije i da sačakate malu pauzu između mojih pitanja i vaših odgovora, jer se preklapamo. Možete li mi reći da li je vama rečeno tada ili vam je to rekla možda ta osoba koja je došla u sklonište gde ste se vi nalazili, a čije ime ne znate, ko organizuje evakuaciju stanovnika iz Vukovara, odnosno bolesnika iz bolnice.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, takvih razgovora nisam imao.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite mi, ko vam je rekao da možete da se vi i vaša supruga smestite u rentgen sobu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa moji poznanici, moji prijatelji, moje kolege koji su bili zaposleni u bolnici.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad vam je to odobreno? Znači odmah se znalo da tog dana neće da krene evakuacija ako vi odlučujete da ostanete da spavate u bolnici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne mogu precizno odgovoriti, ali predveče smo tražili mjesto gde bi mogli ostati preko noći.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste nam prekjuče da je članovima porodica medicinskog osoblja, a i pomoćnog osoblja bilo dozvoljeno da ostanu u bolnici, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li nam reći ko je dao takvu saglasnost?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: E, to ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znate kad je to dozvoljeno?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste došli u rentgen sobu sa suprugom i sa vašim stvarima je l' u rentgen sobi bilo nekih pacijenata?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne. To je priprema prostorija za snimanje određenih potreba na rentgen aparatima.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste nam prvi dan, tokom glavnog ispitivanja rekli da znate da su bolnici boravili svekar i svekrva ravnateljice gospođe doktorke Vesne Bosanac.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tu večer, 19. preko noći zapravo ujutro 20. jedanestog 1991. godine, da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je bio i Emil Čakalić sa svojm suprugom, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Onda porodica rentgen tehničara Ivanković, Ivankovac.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ivankovac. Jeste. Radiološkog inženjera.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U bolnici je bio i suprug Bibe, glavne sestre, gospodin Mihael Kolesar, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam, vjerojatno... Ne vjerojatno, sigurno je bio, samo ja ne znam u kojoj prostoriji, jer je imao isti put stradanja kao i ja u vojarni.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Bio je i ovaj mladi momak od 17 godina, Tomislav Baumgertner, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, on je bio sa njegovom majkom, ja ne znam u kojoj prostoriji.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Tu su bili Bučko Mara i Bučko Irinej. Vi znate Bučko Maru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Bučko Maru znam, a supruga sasvim malo, onako iz susreta iz grada. Bučko Mara je bila djelatnica bolnice ...

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li znate da je u bolnici bila i punica doktora Njavre?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, to je prvi put da čujem o tome.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A znate li Tomislava Šelabaja?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tomislav Šelabaj, ne znam ko je.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li možete da nam kažete još za neke članove porodica zaposlenih koje ste vi videli i 19, i za koje ste znali i pre toga da su bili u bolnici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ovako. Ja sam već rekao da zadnjih osam do 10 dana nisam više boravio u bolnici zbog ratne situacije, jer je bilo jako opasno više putovati, a to što se tvrdi da su te porodice bile, da su bile smještene kome i od koga ja to ne znam i to se vjerojatno dogodilo u tom razdroblju kada ja nisam prisustvovao, tako da ja ništa ne znam o tome niti bih mogao nešto konkretno da kažem.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Juče ste rekli da ste videli Došen Martina kako leži u koridoru između ortopedije i urološkog odeljenja, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, između te dve specijalističke ambulante. Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li se slažete samnom u zaključku da su lekari i medicinsko osoblje i mnogi članovi njihovih porodica, svi bili smešteni po sobama i raznom prostorijama skloništa, a da su bolesnici i ranjenici svi bili u koridorima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa nemam se šta slagati ili ne slagati, to je moguće da je tako bilo, ja to ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste pomenuli Bogdana Kuzmića kako je on ušao u rentgen sobu i da je tražio sa dvojicom vojnika neke ljude, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tražio je konkretno gospodina Vuković Milićka i Željka Batarela.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Recite mi možete li opisati tu dvojicu vojnika koji su sa njim došli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li su... Molim vas nemojte upadati zbog vaše sigurnosti. Da li su oni bili u uniformama?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesu.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li su nosili oružje, jeste videli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ta dva vojnika, da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala ...

SUDIJA PARKER: Možda je sada dobar trenutak za pauzu gospođu Tapušković.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Mislim da jeste.

SUDIJA PARKER: Zbog jedne obaveze koju imamo tokom pauze, ova naša pauza biće malo duža od uobičajene. Nastavićemo sa radom u 10.55.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospođu Tapušković, izvolite.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine, možemo da nastavimo?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Danas ste nam, na pitanje mog cenjenog kolege Vasića pomenuli, vezano za neka lica da ne bismo tražili zatvorenu sednicu ponovo, imena nećemo pominjati, ali mislim da ćete se setiti ko je u pitanju, rekli ste da ta osoba nije bila član Zengi već je bio član Hrvatske vojske.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas, hoćete mi reći kada je ta Hrvatska vojska formirana? Da li vi to znate.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja vas ponovo upozoravam da sačekate da prvo prevodilac prevede moje pitanje, pa da mi onda date odgovor.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite mi da li ste vi onda rezervista Hrvatske vojske ili ste vi bili rezervista Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja nisam bio ni jedno ni drugo.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Takođe ste danas, a i juče, to je juče zabeleženo na strani 28, transkripta u redu 14, pomenuli hrvatske vojnike koji su bili zaduženi za obezbeđenje bolnice. Hoćete mi reći koliko je takvih vojnika bilo koji su obezbeđivali bolnicu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Točan broj vam ja ne mogu kazati, jer nisam imao uvid, međutim koliko sam ja vidio, to su uglavnom bili vojnici na ulazima u bolnicu, u samu zgradu.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Koliko je bolnica imala ulaza, možete li da nam kažete?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Imala je glavni ulaz, imala je na suprotnoj strani od njega još jedan ulaz, ispred tog ulaza na toj strani bio je takođe još jedan ulaz koji je vodio u dispanzer za žene i imao je jedan ulaz u bolničku ljekarnu i patologiju sa čela glavne zgrade povišen za nekoliko stepenica. Tu nije bilo vojnika na tom ulazu.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste sada opet upotrebili izraz "vojnika" da nisu bili na tom ulazu. Da li je to obezbeđenje činili ljudi koji su bili, kako vi kažete, hrvatski vojnici, pripadnici Hrvatske vojske?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ko je njih tu rasporedio, pod čijom su komandom bili, to ja ne znam. To mi nikad niko nije rekao niti sam o tome sa bilo kojim od njih razgovarao. Ali oni su bili obučeni u uniformu i pripadali su Hrvatskoj vojsci.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite mi, jesu li oni bili naoružani?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li su oni danonoćno obezbeđivali te ulaze u bolnicu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Mogu reći potvrdno po danu, a za noć ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li možete malo da nam opišete te uniforme, koje su boje, kakve su oznake, kakve su ambleme nosile te uniforme?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ovaj puta ne jer ako bi nešto i pokušao vjerojatno ne bih do kraja mogao ispuniti. Ne sjećam se toga više.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa možete li nam reći da li su bile crne boje "SMB" boje, plave boje?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To su bile sve "SMB", vojničke boje.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sad ćemo se vratiti na onaj deo kad ste nam govorili, o bolnici i vašem ulasku u autobus i kada su vam tražane iskaznice. Da li možete da nam nabrojite ostale zaposlene u bolnici koji su imali uredne iskaznice i koji su napustili autobuse? Molim vas da... Ja bih molila časni Sud da ukoliko možemo iz razloga pominjanja imena da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li možete da precizirate kada, u koliko sati tačno su autobusi iz bolnice krenuli put kasarne u Vukovaru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne znam koja je distanca vremena, ali po mojim sećanjima to je bilo negde otprilike oko 10.00.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da je tada s vama u autobusu, bila su dva vojnika i jedan poručnik, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Dva vojnika su bila uz šofera, vozača autobusa. Međutim, kada i kako je poručnik ušao u autobus to ja nisam vidio. Međutim kad smo došli u vojarnu onda je poručnik izašao iz autobusa i tada sam ga prvi puta vidio.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je l' možete da opišete tog poručnika?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne. Ja sam bio u stražnjem delu autobusa, a on je bio na prednjem.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne možete ni njegovu uniformu da opišete?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Precizno ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste i dosta ste nam pričali o te dve grupe ljudi koje su okružile autobuse u dvorištu kasarne. Možete li mi reći da li su te dve grupe, jednu ste nazvali agresivnom grupom, a drugo su bili pripadnici rezervnog sastava ili TO-a, da li su te dve grupe međusobno u bilo kom momentu vašeg boravka u dvorištu kasarne, komunicirale?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To nisam vidio, ali mislim da ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kada je ta grupa agresivnih ljudi krenula ka šestom autobusu koji se pojavio, kako ste rekli, nakon pola sata od vašeg ulaska u dvorište, da li su se oni posle toga vratili do vaših autobusa i autobusa u kome ste vi bili?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi tu videli nekog starešinu koji je možda izdao nalog za pokret autobusa?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li znate šta se dogodilo sa tim šestim autobusom, da li je on krenuo sa vama?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ni to nisam vidio, uglavnom sada znam odnosno doznao sam posle rata, posle kad sam se vratio iz Zagreba da se tome šestom autobusu izgubio trag i da još do danas o sudbini tih zarobljenika se ne zna.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite mi da li su ona dva vojnika koje ste pominjali da su bila sa vama u autobusu i onaj poručnik, nastavili put sa vama?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ta dva vojnika uopće nisu izlazili iz autobusa i oni su nastavili put do Ovčare, a za poručnika ne znam, to se ne sećam, nisam ga vidio.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi kad ste došli pred hangar na Ovčari vi ste i tu pomenuli da su kroz špalir prolazili ranjenici, bolesnici, zaposlena lica u bolnici i hrvatski vojnici zaduženi za obezbeđenje bolnice. Je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znači među tim licima ste videli i pripadnike te vojske koji su obezbeđivali bolnicu i molim vas možete li reći koliko je njih otprilike bilo?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li nam reći koliki je razmak bio između ta dva špalira na tom betonskom putu koji je spajao saobraćajnicu i zgradu hangara?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Otprilike ...

prevodioci: Molimo da se gasi mikrofoni

SVEDOK P-031: Otprilike koliko su široka vrata, ulazna vrata u hangar.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa možete li nam reći koliko su ta vrata široka? Na skicama juče koje ste nam pokazivali i crtali to nije moglo baš jasno da se vidi.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ja to ne znam, ja nisam nikada merio tu razliku, ali su ta vrata dosta široka da bih kroz njim mogao proći određeni poljoprivredni stroj.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste opisali juče događaj koji se dogodio sa Kemalom i sa Damjanom, prema redosledu vaše priče, kako ste nam ispričali, ja sam stekla zaključak da ste vi tada bili okrenuti licem zidu, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kako ste onda mogli da vidite sve detalje šta se dešavalo sa Kamalom, a posle toga i sa Damjanom kad ste bili okrenuti licem zidu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ja sam to objasnio da sam kradom, ispod oka, mogao pogledati i mogo viditi i dobro video šta se dogodilo sa Kemalom. Za gospodina Samardžića nisam vidio dobro, ali su mi moji sustradalnici rekli da mu se dogodilo isto što i Kemi. Ja sam bio od Keme na kratkoj udaljenosti.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa možete li nam pojasniti onda to od juče. Znam da ste juče ulazili u detalje, ali očigledno ne dovoljno. Kolika je ta udaljenost između vas i Keme bila i šta vam to znači "ispod oka"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kako da vam to objasnim. Kad gledate u stranu, vidno polje može biti šire ili uže. Prema tome, u tom momentu meni iza leđa nije bilo nikakvih vojnika, nisu bili blizu mene oni o koma smo govorili, ja sam mogao malo i okrenuti glavu i to videti.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada ste izašli iz hangara i kada ste čekali sa ostalim licima ispred hangara, vi ste rekli da ste čuli pištaljku koja je dolazila iz hangara, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Šta je za vas ta pištaljka značila u tom momentu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Za mene ništa, ali je ona objašnjavala, na znak te pištaljke su jedni, ti paravojni vojnici izlazili iz hangara, a drugi su ulazili u hangar i zaključak je da su tukli, jer su se čuli udarci i čuli poneki jauci zarobljenika.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste juče rekli da je vama pištaljka označavala smenu batinanja, ali to je vaš slobodan zaključak, vi to niste videli, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To je upravo ovo šta sam rekao, da je jedna grupa ulazila u hangar, a druga je izlazila van. To je značilo smjenu tih batinaša.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je značilo samo smenu ljudi koji ulaze i koji izlaze?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste u svom iskazu koji ste potpisali, izjavili da ste bili obavješteni kako želite da idete u Hrvatsku, jer je trebalo transport, odnosno evakuacija da se vrši na dva načina. Oni koji dođu u bolnicu će ići u Hrvatsku, a oni koji dođu u "Velepromet" da će da idu za Srbiju, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da. Mala ispravka. Ne oni koji su išli u "Velepromet" nego je i tamo bila isto podjela po opredeljenju s obzirom na nacionalnost, gdje je ko želio da ide, gdje je ko osjetio da pripada, kojem narodu bude htjeo ići.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kada ste vi prvi put čuli mogućnost da će oni koji idu za Srbiju ići za Šid?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa tih dana pred pad, ja sam i rekao u svom obrazloženju da smo mi bili već u skloništu se na neki način grupirali i napravili spiskove ko će sa kojim autobusom ići. Jer su neki, pretpostavljam koji su tamo imali više vlasti imali određene informacije oko približavanja kraju okupacije Vukovara i da će doći do evakuacije građanstva prema izboru. Vjerovanje je bilo da na najgore shvatili da je to izlazak iz vukovarskog zla neki slobodni prostor odakle ćemo moći slobodnije, po vlastitom izboru se opredjeliti i otići.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Sad ste nam i objasnili kojom putanjom se išlo. Vi ste pominjali Džoa i kako je njemu jedan od oficira rekao da je on garant za bezbednost kako vas tako i ostalih koji su izašli iz hangara, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Recite mi da li je Džo krenuo sa vama u tom vozilu, u tom džipu ka Vukovaru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa on je bio pored džipa, pre nego što smo krenuli i još nam je rekao da sačekamo u "Veleprometu" do 12.00. Ako on ne dođe do 12.00, da smo mi slobodni i da hvatamo prvi autobus prema Šidu. Ja sam čak imao razmišljanje da je on bio u kabini sa šoferom odnosno vozačem i gospodinom Čakalićem, međutim gospodin Čakalić mi je reko da ne, da je to bio jedan od vojnika, običnih vojnika, kao i ona dva koji su bili samnom u karoseriji. Posle taj dan, nisam nikada više vidio gospodina Ivankovića.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Juče ste nam rekli i predstavili ste Džoa Ivankovića kao majora "Belih orlova".

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To se je on predstavio nama.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi videli da je on imao neke oznake?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste nam juče, u opisivanju tog događaja u hangaru i ispred hangara često pominjali razne činove, poručnike, majore, potpukovnike. Da li ste vi svaki put uspeli da proverite na epoletama da li su ti činovi odgovarali onim kako su ih pojedina prisutna lica oslovljavala?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, to su između sebe razgovarali ti vojnici, a ja nisam imao prilike videti te oficire.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kad ste pominjali onog poručnika koji je prišao traktoru da bi onda video lakše zbog upaljenih traktorskih svetala, da li vi tog možete da opišete ili ne?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Oprostite, moram vas ispraviti, nisam spominjao nikakvog poručnika. Gospodin Ivanković nam je rekao: "Moram vas odvesti unutra, do traktora kod majora", i on je sa tim majorom razgovarao i majoru dao spisak koji je napravio, nas koji smo izvedeni iz hangara, taj major mu je to potpisao i dozvolio da nas vratite nazad sa onom napomenom koju ste vi malopre rekli. Ja nisam mogao vidjeti tog oficira, jer je bio zaklonjen sa vojnicima i sa gospodinom Ivankovićem, ali je bio kod prednjeg desnog fara da bi vjerojatno mogao bolje pregledati taj spisak.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ja sam vas pitala samo za opis njega, ako sam pogrešila njegov čin, ali smo se vrlo dobro razumeli o kojoj osobi ja govorim. Hvala vam na pomoći. Još jedno bih pitanje imala. Vi ste rekli da je vas ukupno sedam izašlo iz hangara, koji su trebali da budu vraćeni u Vukovar, je l' tako?
SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Šta biste rekli da ukoliko vam ja kažem da imam izveštaj Ekspertske komisije Ujedinjenih nacija iz 1993. godine o kome sam vam govorila ranije pominje da je to ukupan broj od 10 osoba?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne bih rekao ništa, jer ne znam za taj podatak. Međutim, imam jedan podatak da je bio izveden jedan mladi čovek koji je imao 16 godina kojeg je isto neko na sličan način izveo van, ali su njega vratili nazad kada su otkrili, doznali, da mu je otac u Hrvatskoj vojsci. Praktički u mojoj grupi bilo je osam. Ako neko priča o 10, onda se vjerovatno računa na onog vojnika koji je iskočio iz prikolice traktorske prilikom odvoženja iz hangara do mjesta pogubljenja i vjerovatno onoga vojnika kojije bio u Beogradu na suđenju, koji je rekao da je najprije iz Bjelovara poslan kao policajac vojne policije u vojsku Jugoslavenske armije, pa je iz te vojske pobjegao, prebjegao na hrvatsku stranu ...

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Nisam vas o tim stvarima pitala tako da moramo da skratimo, da imamo obzira prema vremenu koje imamo na raspolaganju tako da vas molim da se držite pitanja koje... Ja sam vas sada samo pitala da li dozvoljavate mogućnost da je bilo više osoba, da ih je bilo 10 kao što govori zvanični izveštaj Ujedinjenih nacija (United Nations). Vi ste rekli ne i zahvaljujem se na vašem odgovoru. Kad ste pominjali prostoriju, stolarija, recite mi kada ste vi prvi put čuli naziv "soba smrti"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To sam prvi puta čuo kad sam bio toj u sobi. To su između sebe prepričavali oni ljudi koji su bili prije mene u toj sobi.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I ja ću časnici Sude imati samo još jedno pitanje za ovog svedoka. Vi ste došli u Sremsku Mitrovicu i tamo ste ispitivani, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Jeste i tamo dali neki iskaz?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jedan jesam, jesam jedan.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka. Hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala gospođo Tapušković. Gospodine Lukiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT LUKIĆ

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo trenutak molim. Dobar dan poštovani Sude i svim učesnicima u postupku. Gospodine, moje prezime je već najavio časni predsedavajući sudija Parker, ja sam advokat Novak Lukić i u ime tima Odbrane Veselina Šljivančanina ja ću vam sada postavljati pitanja. Molimo samo, i vi i ja da mislimo na pauzu koju treba između pitanje i odgovora, kako zbog prevodioca tako i zbog zaštitnih mera. Malo sačekajte posle pitanja. Prva tema o kojoj bih vam postavio nekoliko pitanja tiče se delimično odgovora koje ste dalo gospođi Tapušković, a koji sam ja pročitao takođe u vašoj izjavi i vi ste faktički danas ponovili reči iz vaše izjave, tiče se kontakta sa gospođom Bosanac u jutarnjim časovima 19. u bolnici kad ste došli. I danas sam čuo da ste faktički rekli da se ona vama tu obratila kada ste došli, doslovce ste ponovili reči iz vaše izjave, da vam je ona rekla da niste trebali dolaziti tu, na tu grupu građana pretpostavljam koji su se tu našli u bolnici već da ste trebali da idete u prostor "Veleprometa", je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da preciziramo, to je bilo u jutarnjim časovima, oko 9.00, 19. novembra, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Otprilike tako, iza 9.00, ali prije 10.00. Između 9.00 i 10.00.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I ona se lično obratila znači grupi građana među kojima ste bili i vi?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam je rekla ko treba da ide u "Velepromet" i zašto u "Velepromet"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ona je rekla da u bolnici mogu ostati samo oni koji imaju dodir sa bolnicom. Svi ostali slobodni građani da prema uputama koje je ona imala, raspolagala, da idu na sabirno mjesto "Velepromet".

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja pretpostavljam da ste vi tokom dana bili u prostoru bolnice ili ispred bolnice, odnosno da ne sugerišem, da li ste odmah išli u taj rentgen kabinet ili ste tokom dana još bili tu u prostoru bolnice? Vi lično.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Vremenskih termina se ja sada više točno ne sećam, ali sam se kretao u tom dijelu gde smo bili, razgovarao sa onim s kojima smo se poznavali i

onda sam poslepodne, pred veče, pokušao pronaći mjesto gde bi mogli prenoćiti. Tako da sam ja uveče već, kasnije u mrak, došao u tu prostoriju gdje sam proveo noć.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam znači nešto ime Željka Zgonjanin?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja Željku Zgonjanin znam i Željku Zgonjanin poznam, to je bilo posle rata.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja da je ona ili neko drugi, tog dana, pravila spiskove tih građana koji su trebali da se prebace u "Velepromet"? Mislim na te civile.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Za taj podatak ne znam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja da li su ti građani, tokom popodneva i večeri prebačeni u "Velepromet"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. I to su, po vama, ti ljudi kojima je gospođa Bosanac ujutru rekla da su trebali da idu u "Velepromet", je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jeste, tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste mi sada odgovorili na jedno pitanje koje mi se vezuje za sledeću temu. Vrlo kratko. Rekli ste da je već pao mrak kada ste se smestili u prostoriju u kojoj ste proveli noć, da kažemo rentgen kabinet, odnosno pored rentgen kabineta i nabrojali ste ko je sve bio s vama te noći. Moje pitanje je sledeće. Da li ste vi tokom te večeri, od kad ste ušli u rentgen kabinet, pa do jutarnjih sati kada ste izašli, uopšte napuštali tu prostoriju?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jednog momenta jesam. Išao sam u sklonište koje je bilo vezano za bolnicu da dobijem vode. Sa jednom flašom. Onda sam naišao usput na jednu spremačicu koja je bila od nedavno u bolnici, pa sam je pitao ima li negde nešto za jesti. Jer u skloništu gde sam bio dva dana na naselju, nismo dobivali ništa za hranu. Posle tih petnestak, 20 minuta sam se ja opet vratio nazad u rentgen i više ga nisam napuštao do jutra. Nigdje iz prostorije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Rekli ste takođe da je gospodin Kuzmić u tu prostoriju ušao, kako sam ja shvatio negde oko 21.00 otprilike, da se vežemo za to vreme?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je bilo ko od ljudi koji je bio s vama u toj prostoriji, tokom te večeri izlazio iz te prostorije?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Mogu se sjetiti samo da je gospodin Vuković Miličko izlazio, jer on je bio radiološki tehničar, on je bio tu na radnom mjestu, on je to uradio i on je imao određene komunikacije sa ostalim osobljem koje je bilo zaposleno na djelatnosti rentgena.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Preći ćemo sada na drugu temu i na ono što mene najviše interesuje, dešavanja 20. novembra 1991. godine. Opisali ste da su ujutru ušli u tu prostoriju vama rekli da izađete iz te prostorije i vi ste odatle, kako ste rekli, pošli ka izlazu. Mene interesuje druga stvar. Rekli ste kada ste nabrajali sve koji su proveli noć sa vama u toj bolnici, imena određenih doktora. Šta je s njima bilo u tom trenutku kada ste vi pošli iz te prostorije?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Bila su dva tretmana zatečenih osoba u bolnici. Te osobe koje su pozivale na izlazak iz bolnice... Ja te osobe nisam vidio i ne mogu reći da li su bili civili ili vojnici ili ne znam ko, ja sam samo čuo glasove da se izlazi iz bolnice. Tu je bilo dijeljenje zdravstvenog osoblja koje je bilo pozvano u Hirušku specijalističku službu ispred i u sobu za vršenje gipsanja ovih povrijeda, da zdravstveni djelatnici se svi okupe tu na dogovor o daljem rasporedu rada i oko nekih priprema za evakuaciju. Svi ostali, koji nisu bili zdravstveni radnici, a zatečeni su unutar tih prostorija su pozvani da izađu u dvorište bolnice.

TUŽILAC MOORE: Mogu li da samo na kratko da prekinem i nešto da predložim. To nije nikakva kritika. Moj uvaženi kolega je na strani 47, u redu 22, spomenuo noć od 20. A mislim da se potpuno jasno govori o 19. i jutru 20. novembra. Mislim da bi to bilo važno da se naglasi kako bi se kasnije tačno znalo o čemu govorimo.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, da li je gospodin Moore tačno shvatio nameru u vašem pitanju?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja zahvaljujem kad ovako saradujem sa Tužilaštvom. Da, mi sada govorimo i mislim da je i svedok mene shvatio, očigledno je samo neka greška bila samo u transkriptu, govorili smo prethodno o noći između 19. i 20. novembra 1991. godine, i sada razgovaramo o dešavanjima od jutra, 20. novembra 1991. godine, je l' tako.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: E, pošto ste mi ovo sada objasnili, mene samo interesuje jedna stvar povodom te teme, a mi smo o tome čuli svedočenje pred ovim Sudom. Da li ste istovremeno vi krenuli ka izlazu, rečeno vam je da idete ka izlazu, kad su doktorima i osoblju rekli da idu na sastanak u gipsaru? To vas pitam.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Kad sam ja prolazio pored toga prostora, tu je već bilo puno zdravstvenih radnika u toj prostoriji i ispred te prostorije. To znači da su već dobar dio njih došli pre nego što sam ja počeo da izlazim iz te rentgen prostorije prema izlazu u dvorište bolnice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko dugo vremenski je trajalo vaše kretanje od rentgenske prostorije do onog mesta gde ste pretresani, do vašeg ulaska u dvorište da tako kažem.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa nema puno. To je hodnik koji maltene vodi direktno na taj sporedni ulaz, pomoćni ili drugi izlaz, a to je širina zgrade, koliko je zgrada široka, tolika je dužina toga hodnika. To je negde tridesetak metara.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Mi znamo prostorno kako to izgleda, ja vas pitam vremenski, da li možete opredeliti? Pet minuta, 10, dva.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ma kakvi, to je trajalo dve, tri minute, to je kratko.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Moje sledeće pitanje, gde je bilo odvajanje vas muškaraca od žena i dece, da li u prostorima u samom koridoru u zgradi ili kad ste izašli ispred ulaza zgrade?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Odvajanje je bilo odmah na izlazu iz zgrade, ispod one nadstrešnice koja osigurava kad vozilo doveze unesrećenoga da ne stoji na kiši. Znači u tom prostoru van zgrade.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Rekli ste da su to odvajanje vršili mladi vojnici ili vojnici da kažem, regularni vojnici JNA?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je na tom mestu odmah vršen pretres na vama muškarcima ili negde van, na ulici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Odmah tu ne. Nas muškarce koji smo na izlazu trebali ići na levu stranu znači u pravcu Gundulićeve ulice su poredali u vrstu u tome izlazu. Taj izlaz, prema Gundulićevoj ulici ima uspon i ograđen je sa betonskim zidom. Mi smo se tu morali složiti uz taj betonski zid od izlaza, pa sve tamo do kraja dvorišta, prema izlazu na ulicu. To je vršen pretres, ali nešto kasnije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: E, sad mi kažete, a već sam shvatio iz ovog vašeg zadnjeg dela odgovora da je pretres bio nešto kasnije. Od tog momenta kada ste vi tu da kažem stali, razdvojeni od vaših supruga i porodica, do momenta pretresa, koliko je prošlo po vama vremena?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa ne bih mogao precizirati vrijeme, ali kratko, nije bilo dugo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Još jedan podatak mi je važan. Da li možete da se setite, kad je neko pretresan, da li je odmah slan u autobus ili ste tu nastavili da stojite, pa svi u koloni krenuli ka autobusima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ostali smo tu da stojimo svaki na svojem mjestu i kad je izdato naređenje ili komanda da se ualzi u autobuse, onda smo krenuli.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tako sam i ja shvatio. A rekli ste da je tu naredbu izdao taj poručnik, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam rekao da sam imao saznanje da je poručnik imao nadzor nad tim pretresom i nadzor nad ulaskom i odvođenjem u autobuse, a da li je on dao naredbu, to ne znam, to nisam čuo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja sam to rekao iz vaše izjave, pretpostavljam da je imate ispred sebe vašu izjavu iz aprila meseca 1996. godine. Ako možete da otvorite

stranu 4 BHS verzije, četvrta strana engleske verzije. Strana 4, pa bih vas molio da pročitate treći pasus od rečenice koja počinje: "Tamo je bio i neki oficir u uniformi JNA". Samo polako pročitajte zbog transkripta naglas, molim vas.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Rekoste na stranici 4?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tako je. Treći pasus, počinje sa rečima: "Čuo sam da je major Šljivančanin", pa onda: "Tamo je bio i neki oficir". Da li vidite to? "Tamo je bio i neki oficir u uniformi JNA."

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne mogu da nađem. Pardon, rekli ste izjava iz aprila, pa koja je to onda izjava?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: To je izjava koju ste potpisali. Ja bih molio samo s njom da mi razgovaramo.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam imao izjavu broj 2, zato nisam mogao da nađem.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Stranica 4, treći pasus, treća rečenica: "Tamo je bio", pa ako možete to nam čitate nadalje. "Tamo je bio i neki oficir."

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: "Tamo je bio i neki oficir u uniformi JNA. Kasnije sam čuo da je to bio poručnik koji je bio zadužen za pretraživanje ljudi i koji nas je trebao prebaciti u autobuse." Tako sam rekao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I sledeću rečenicu, molim vas.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: "Taj nam je oficir naredio da uđemo u autobuse."

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: E ...

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Nismo išli samostalno, znači on koji je bio zadužen je vjerovatno on naredio. To je smisao celog tog događaja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Moje pitanje malopre je bilo, da vas podsetim i sada vam sugerišem kroz izjavu koju ste dali 1996. godine, pretpostavljam da vam je tada pamćenje bilo svežije, da li se sećate da vam je taj čovek izdao naredbu da se ide ka autobusima, to je moje pitanje?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja se toga ne sjećam i to nisam čuo, ali sam dao izjavu da je neki oficir tamo bio i verovatno da je vidio ili čuo od drugih i zaključak iz toga da je on rukovodio tim cjelim pretresom.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ali tada, u izjavi 1996. godine vi niste izjavili da ste to čuli nego da ste to svojim očima videli, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ovo je tako napisano, ja nisam pisao izjave.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala, i to je odgovor. Nakon pretresa, koliko po vama ste stajali tu dok niste ušli u autobus?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Pa negde blizu 9.00, do 9.00.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo da preciziramo, ako ste na ovakvoj satnici, je li možete da mi kažete kad je počeo pretres?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Negde oko 8.00 smo bili pozvani da izađemo van. Precizirali smo već da smo se postrojavali, da je bilo odvajanje i tu je prošao određeni dio vremena. Iza toga smo još stajali i čekali šta će biti. Onda je počeo pretres. Ja to ne mogu sada ocijeniti na ovoj vremenskoj distanci tačno kada i u koliko sati. Ali negde otprilike do 9.00 je bilo sve gotovo i oko 9.00 smo bili smješteni, ova bar zadnja grupa gdje sam ja bio smo smješteni u autobuse.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Kada smo kod ove teme, ja bih sada zamolio registar da pokažemo svedoku dve fotografije. Ja mislim da ćemo se svi mnogo lakše snaći na fotografijama nego na skicama i mapama, ali ako vam je gospodine svedoče sporno da nešto prepoznate na fotografijama, vi mi kažete, ja neću od vas da tražim bilo kakvo dalje izjašnjenje. Ja bih molio da se svedoku pokaže fotografija iz seta dokaza 65ter 224, fotografija koja nosi broj 0053-1260. Sačakaćemo malo, trebaće vremena da se... Odlično. Je li vidite fotografiju gospodine?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li prepoznajete nešto, uopšte šta je na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Prepoznajem da je na ovoj fotografiji zgrada bolnice o kojoj je ovde rječ.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li na ovoj fotografiji se može videti i taj izlaz na koji ste vi izašli iz bolnice i gde ste pretresani?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Upravo se jako dobro vidi sa... ako ja gledam u fotografiju, meni sa lijeve strane i vidi se taj pad sa nivoa normalne visine dvorišta prema tome ulazu sporednom odnosno ulazu sa zadnje strane koji je imao prilaz u Hiruršku polikliniku. Čak se vidi i ova nadstrešnica o kojoj sam ja malopre govorio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Odlično. Još će vas više obradovati sledeća fotografija, jer ćemo o tome baš da pričamo, ali sad bi se zadržao na ovoj slici. Da li se na ovoj slici može videti mesto gde su stajali autobusi u Gundulićevoj ulici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da. Sam deo saobraćajnice se ne vidi, ali se jako dobro vidi izlaz i tu ima jedna mala portirnica, znači taj sporedni izlaz na Gundulićevu ulicu i vidi se ograda desno meni gledajući od izlaza, ta ograda bolnice prema istoku, tako da kažem. Vidi se isto još jedna pomoćna zgrada koja je, koju smo mi nazivali "plinska stanica", a imala je rezervne plinove za razne potrebe bolnice, kao smještaj.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Sad ću iskoristiti vaše poznavanje ove fotografije da ovo što ste rekli obeležite da nam svima kasnije u postupku bude mnogo jasnije o čemu govorimo. Uzmite ako možete ovu elektronsku spravu koju mi zovemo olovka, pomoći će vam poslužitelj. Nacrtajte mi jednom strelicom... Označite mesto slovom "A". Slovom "A" označite mesto gde ste vi stajali kad ste izašli iz bolnice gde ste pretresani. Ako možete obeležiti slovom "A", ja baš ne vidim dobro... i da zaokružite.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Na sledećoj fotografiji ćemo to preciznije označiti. Da li to znači da ste vi stajali van ovog zida koji predstavlja ulaz u dvorište ili u okviru tog tunela?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: U okviru tunela.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nacrtajte strelicom pravac kako ste se kretali ka izlazu iz bolnice?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tamo u onom izlazu sporednom ...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da, mislim kad ste išli ka autobusima.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: A, znači od ovoga moga... strelica. *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li možete da nacrtate gde su stajali autobusi?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, jer nema prostora. Ali jedan dio autobusa je bio od izlaza meni ljevo, a jedan je bio desno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Možete li slovom "B" da označite gde su otprilike stajali autobusi?

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, na fotografiji se ne vidi ono mesto na kome su bili autobusi. Svedok nam je rekao da se ovde vidi ograda, ali put odmah do ograde se ne vidi. To onda moramo da zamislimo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da ćemo svi da razumemo sada jasno taj prostor. Znači ulica, možemo da zaključimo da se ulica gde su bili parkirani autobusi nalazi praktično u produžetku donjeg dela slike, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Od ograde ima nogostup, ima jedno metar i po travnjaka, pa je onda saobraćajnica, a to je negde ako bih crtao, morao bih crtati na krovovima ili delu kuće ili na nekom drvetu gdje je pokazano. Znači nema mjesta gde da crtam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: U redu je. Da li možete na ovoj slici da pokažete... Da li se na ovoj slici vidi mesto gde ste videli da leži Martin Došen?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Martin Došen je ležao otprilike gdi se vide neki automobili ili tako nešto, prije ove zgrade za koju sam rekao da je bila plinska stanica. Tu između nogostupa i na travnjaku između nogostupa i ove saobraćajnice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ja mogu da pretpostavim da je to negde ovo mesto koje je zaklonjeno ovim drvetom u levom donjem ćošku slike?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ovako, ako gledate od izlaza bolnice, pa prema meni desno, onda imate ovaj dio krova i dva drveta, s jedne i s druge strane. E sad, između drugog i trećeg, između drugog i trećeg stabla tu otprilike vidim da ima nekih automobila ili tako nešto ovaj, parkirano, otprilike tu negde. Ili možda zaklonjeno, još preciznije

zaklonjeno ovim pretpostavljam da je ovo dio krova od neke zgrade koja, ne znam ni ja šta je to, ovo što ima malo crveno, malo crno. U okviru trokuta.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Možete li staviti strelicu u tom pravcu ako se ne vidi i to označiti slovom "B"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, samo nema mjesta. Ovdje gde sam napravio, gdi su ovi automobili, nije tu mogao biti smješten, kad su tu neki automobili... ali recimo negdje ...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete li staviti slovo "B" na vrh ove strelice.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je on bio van ograde bolničkog kruga ili je u dvorištu ležao?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam već rekao da je on bio van kruga, između nogostupa i saobraćajnice, na travnjaku.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li možete, još jedna stvar me interesuje, pa ćemo otići sa ove fotografije. Gde su stajala ta petorica ljudi koji su izašli sa legitimacijama iz autobusa i gde ste vi vodili vaš dijalog sa mojim klijentom? Da li se to može videti ili bar približno da se to označi slovom "C"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Približno ispred ove portirnice male.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete li to isto označiti strelicom i slovom "C"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, možemo li ovu fotografiju sa ovim obeležavanjem da uvedemo u dokaze?

SUDIJA PARKER: Da, uvrstiće se u spis.

sekretar: Časni Sude, ovaj dokazni predmet imaće broj 146.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I sada bih molio predstavnika Sekretarijata (Registry) da pokaže još jednu fotografiju iz istog seta dokaza, fotografiju 0053-1266. E, gospodine, pitači vas da li vam je poznato nešto sa ove fotografije, da li prepoznajete šta je ovde na ovoj slici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Prepoznajem i to mnogo bolje i jasnije od onoga o čemu smo sada pričali. Tu se upravo jasno vidi taj izlaz i ta rampa i ovaj izlaz gde smo mi bili postrojeni, gde smo izašli u pravcu Gundulićeva ulice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala, tako sam i ja razumeo. Na ovoj slici, ako možete, da nam preciznije pokažete prostor gde je nad vama vršen pretres. Možete li to da označite slovom "A"?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete li sa slovom "B" da označite pravac u kome su odvajane vaše supruge? Da li se to može videti na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Vidi se dio samo puta, jer zgrada je još u produžetku i saobraćajnica ide desno ispred zgrade, ali ovaj dio koji se vidi od izlaza prema ...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo to, strelicom pravac i označite slovom "B".

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: *(svedok označava)*

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovanu Sude, ja bih i ovu fotografiju da uvedem u dokaze.

SUDIJA PARKER: Uvrstiće se u spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet 147, časni Sude.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nećemo se više baviti fotografijama, ne morate više da obraćate pažnju na ekran. Vi ste u bolnici, kako ste nam rekli, faktički proveli jedan dan i jednu noć, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato koliko pacijenata je u tom trenutku bilo u bolnici? Da li vam je rečeno koliko je pacijenata u bolnici?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, nije mi bilo poznato i nije mi niko to rekao, ali nisam imao ni potrebe da to znam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste, kako ste nam malopre rekli iz te sobe, pored rentgen kabineta otišli i izašli ispred bolnice i to je trajalo nekoliko minuta, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Izašao sam da, vrlo kratko.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi niste bili poslednji, koliko sam shvatio, jer ste ušli u četvrti autobus, a popunjavao je i sledeći peti, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo sačekajte da prođe između mog pitanja i vašeg odgovora.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tako da vi lično niste ni mogli da vidite da li su svi muškarci izašli iz bolnice, vi to niste videli jer niste bili poslednji, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam bio među poslednjima i iza mene, iza tih postrojenih više nije izlazilo muškaraca iz bolnice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ali vi niste videli da li su neki muškarci i ostali u bolnici, to vas pitam?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne, to ne, nisam vidio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I ne možete da isključite mogućnost da je zapravo bolnici ostalo još i pacijenata i drugih muškaraca, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Točno je. Apsolutno da, ali nekih muškaraca koji su bili u nekom drugom kriterijumu pozvani da izađu van i da se priključe tamo pred ovu, hururšku, gipsaonu radi određenog saopćenja, to ne znam da li je bilo još nekih osoba koje su ostale.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja bih se za trenutak vratio na vašu izjavu, vrlo kratko, strana 4, iste ove izjave, pa ovaj deo što ste čitali: "Taj nam je oficir naredio da uđemo u autobuse", vidite to što ste čitali?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sledeću rečenicu, evo ja mogu da je pročitam ili nam je vi pročitate. Samo naglas, polako, sledeću rečenicu.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: "Određeni broj ranjenika", je l' to?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Rečenicu pre te rečenice. "Nije postojao..." Počinje tako.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: "Nije postojao neki sistem za penjanje u autobuse."

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li se sećate da ste to izjavili istražiteljima haškog Tužilaštva?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, tu piše i ja to prihvaćam, ali vjerujem da nisam upotrebio reč "penjanje", jer za mene reč penjanje znači penjanje negde u visinu. Nego ulazak u autobus bi bilo moje obrazloženje.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nije mi to ono, onako što se kaže, na šta pucam kroz ova pitanja. Sledeća stvar. Vi ostajete pri tome, stojite da nije bio nikakav kriterijum prilikom ulaska u autobuse?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ma ne da je neko birao. Jednostavno je naređeno, izvolite, ulazite u autobuse. Nije sad neko rek'o da ide peti, prvi, pa ne znam, sedmi, nego kako smo bili postrojani po redu tako smo se počeli kretati i išli u slobodne autobuse.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tu se potpuno slažem da sam i ja tako razumeo vašu izjavu, ali se to ne podudara sa onim što ste rekli u glavnom svedočenju, pa ću vas podsetiti da ste rekli da ste čuli da su u prva tri autobusa bili smešteni pacijenti, pa se to ne podudara jedno sa drugim. Mogu li pojasniti to?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Može. Ovako, mi smo sada ovdje razgovarali o ovoj grupi u kojoj sam ja bio, koji smo bili postrojani u tome izlazu. To su uglavnom bili civili. Ali sam čuo i imam saznanje da su ranjenici i bolesnici izvedeni ranije, pre nego što sam ja izašao i da su oni bili smješteni u prve autobuse.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Znači vi ste čuli da su u prva tri autobusa bili isključivo ranjenici i bolesnici, da tu nije bilo civila u statusu u kojem ste vi bili, da tako kažem.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Logički zaključak je da u mom autobusu nije bilo ni bolesnika ni ranjenika.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: To što ste rekli je znači proizvod vašeg logičkog zaključka, a ne činjenice i neposrednog saznanja, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, naveo sam kao repliku na ovo što je napisano.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja mislim da bismo mogli sada da napravimo pauzu časni Sude, ako se slažete, onda bih prešao na drugu temu.

SUDIJA PARKER: Zahvaljujem gospodine Lukiću, nastavićemo sa radom u 12.35.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Zahvaljujem. Gospodine, jedno da kažem generalno pitanje, a onda ćemo na detalje. Iz vašeg svedočenja, kako iz izjave tako i svedočenja pred ovim Sudom, ja sam zaključio da ste vi mog klijenta videli u dva navrata. Vi ste rekli prvo, da ste Šljivančanina videli na dvorištu, ispred bolnice i drugi put da ste ga videli kada ste s njim razgovarali tu ispred autobusa oko problema sa vašom propusnicom, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi tokom vašeg boravka u kasarni na Ovčari njega niste videli, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sad bih malo samo... Da, loše je samo ušlo u prevod, ja sam rekao: "U kasarni na Ovčari", a u engleskom prevodu pominje se kasarna na Ovčari, ali smo se ja i svedok razumeli. Dok ste bili u prostoru kasarne u Vukovaru i dok ste bili u Ovčari, na Ovčari u hangaru i oko hangara, mog klijenta niste videli, je li tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste ga videli tu dok ste bili nakon pretresa, ja sam tako shvatio, da je on bio u prostoru dvorišta. Da li se on tada vama obraćao dok ste stajali u dvorištu, dok ste stajali ispred ulaza u Hitnu pomoć da tako kažem?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Rekli ste na pitanje mog uvaženog kolege tužioca da ste čuli, da ste stekli utisak da je on tu bio glavni, da je izdavao naređenja vojnicima, tako sam ja razumeo vas, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste videli kod njega da ima oznake činova majora ili ste posle iz medija, iz vaših informacija saznali da je u pitanju major Šljivančanin. Da li se sećate toga?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Oznake nisam vidio, nisam ih ni gledao, nije ni bila udaljenost iz koje bih mogao viditi, ali sam čuo od drugih da je gospodin major. To je posle i potvrđeno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Prethodno ste mi odgovorili da vam je taj poručnik bio prisutan kada ste pretresani i da je taj poručnik rekao da idete ka autobusima. Da li se sećate, da li ste vi lično videli da je Šljivančanin izdavao bilo kakvo naređenje tom poručniku ili nekom drugom tu oficiru? Da li ste vi to videli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Juče ste, a i danas pomenuli čoveka po imenu Martin Došen, opisali ste i pokazali čak na slici gde je on ležao i mene sad dva detalja interesuje oko toga. Rekli ste u svedočenju, a ja pretpostavljam da ste to videli iz autobusa Martina Došena. Da li grešim da ste vi njega videli kad ste vi bili u autobusu dok ste čekali da pođete, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Recite mi da li grešim, ali koliko sam ja shvatio vi ste u autobuse pošli oko 9.00, a iz bolnice oko 10.00, znači taj period boravka u autobusima je mogao trajati negde do jednog sata, oko sat, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Otprilike tako, trajalo je dugo jer smo vrijeme koje smo mi sjedili ...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li poznajete suprugu gospodina Došena, Ljubicu Došen?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li možete da se setite još jednog detalja? U odnosu na taj vaš izlazak i razgovor s mojim klijentom u odnosu na legitimaciju, kada ste videli Došena da je tu ležao, pre vašeg izlaska ili po povratku u autobus?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: I prije i poslije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je on tu ležao i kada su ova petorica ljudi izašli iz autobusa?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste juče rekli u glavnom svedočenju da je njegovo telo kasnije pronađeno i identifikovano na Ovčari, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da ste to čuli od nekog?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Možda iz saznanja o napravljenom popisu stradalih na Ovčari.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Dok ste bili u dvorištu ili dok ste bili u autobusima, da li ste videli da se bilo ko u to vreme utovaruje u neko sanitetsko vozilo ili u neki kamion drugi, u tom periodu dok ste bili u autobusima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Od tog mesta, znači kad ste izašli s vrata Hitne pomoći do napuštanja prostora bolnice, videli ste samo tih pet autobusa u koje su tovareni ljudi iz bolnice?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sad bih vas pitao par pitanja za taj vaš navodni dijalog sa mojim klijentom oko problema vaše medicinske iskaznice. Ja ću da budem precizan, da vam sada tačno kažem šta ste vi rekli na transkriptu juče. Pročitaću vam na engleskom jeziku, tako je uneto u transkript, pa mi recite da li ostajete pri tome šta ste juče izjavili, stranica 15, treći red: "Sišao sam sa autobusa i obratio sam se majoru Šljivančaninu. U to vreme nisam znao njegovo ime. Znao sam samo da je on major JNA. Pogledao je identifikacijske legitimacije druge petorice zarobljenika, rekao je da su njihove propusnice ili identifikacijske legitimacije u redu i rekao je da oni treba da se vrate u bolnicu". To ste juče rekli, da li se sećate?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja zaključujem da ste vi bili prisutni prilikom njegovog razgovora s tim ljudima i da su oni otišli, a vas dvojica ostali da još razgovarate oko vašeg problema.

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne, mi smo bili malo odmakuti od njih, nekoliko koraka, a njih petorica su još dosta dugo iza toga stajali na tome mjestu gdje su bili izašli i onda su kasnije ušli u dvorište bolnice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li su oni ušli u dvorište bolnice dok ste vi još bili u autobusu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. I vi ste čuli Šljivančaninov razgovor sa njima?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: A ne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: To nam niste rekli juče. Hajdete da mi pojasnite samo. Ta petorica su izašli, da li ste vi izašli iz autobusa dok je on još sa njima razgovarao?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ja sam izašao nešto kasnije nego oni i ja sam išao lagano prema imenovanom oficiru i sačekao sam malo po strani dok on završi razgovor sa njima. Ja se nisam priključio njima u grupi.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi sada tvrdite da je taj imenovani oficir bio moj klijent Veselin Šljivančanin, je l' tako?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ: Možemo li da pređemo za trenutak na privatnu sednicu? Pitao bih svedoka nešto oko nekih lica, radi zaštitnih mera.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici časni Sude.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, prvo nešto u vezi sa onim i čemu je govorio gospodin Vasić, ne radi se čisto o dokazima nego jedno razjašnjenje. Prilikom unakrsnog ispitivanja svedoka, svedoku je iznesena tvrdnja da je postojala jedan konkretni puk ili brigada koja se nalazila na Ovčari. Meni se čini da se spomenula nekakva ATS 18. brigada. Ne znam da li je to tačno ili da li je to tačno prošlo kroz prevod. Da li bi možda na samom početku gospodin Vasić to mogao da razjasni?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude, ja ću to sa zadovoljstvom pojasniti mom uvaženom kolegi. Ovako kako je on to rekao, to nije ispravno. Radi se o 80. motorizovanoj brigadi iz Kragujevca.

SUDIJA PARKER: To se dosta razlikuje od 18. ATS brigade gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Hvala na razjašnjenju. Nemam dodatnog ispitivanja u vezi sa unakrsnim ispitivanjem gospodina Vasića, pa mi onda dopustite da pređem na gospođu Tapušковиć i opet bi trebalo razjasniti jednu stvar, a posle toga imaću i nekoliko pitanja. Gospođa Tapušковиć je pomenula jednu stvar pre nego što smo prešli na privatnu sednicu. Rečno je da će biti spomenuta neka imena, a onda nikakva imena nisu spomenuta. Jedino šta bih ja sada želeo da kažem s tim u vezi, a ako je potrebno možemo da pređemo i na privatnu sednicu za to je pitanje da li će se kasnije u suđenju iznositi neka imena? Ako je to tačno, onda bi ovaj svedok trebalo da ima priliku da na privatnoj sednici bilo prihvati ili negira, ili kaže da ne zna koja su to imena. Dakle, koliko sam ja

shvatio trebalo je da se kažu ta imena, pa onda ona nisu rečena, a sada zapravo zavisi od toga kakav je plan za ostatak suđenja. Možda bi uvažena kolegica to mogla da razjasni.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, radi se samo o tome da sam se ja tokom unakrsnog ispitivanja predomislila i nisam htela da postavim to pitanje svedoku. I ja sam to u nastavku toga i rekla da neću da postavim to pitanje i tražila sam da se odmah vratimo na otvorenu sednicu, a samo mogu da kažem da je to pitanje kasnije postavio moj uvaženi kolega Lukić, jer je on više obuhvatio tu temu i mi se trudimo da se ne ponavljamo, svako od nas po nekim temama i oblastima sprovodi unakrsno ispitivanje da ne bismo uzimali previše vremena. Samo to je pitanje ukoliko je moj kolega Moore mislio da postiji neki *reservatio mentalis* kod mene, apsolutno ga u tom momentu nije bilo. Hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospođo Tapušković.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja nikad ne bih mislio da moja uvažena kolegica Tapušković ima neki *reservatio mentalis*. Ja sam samo želeo da budem siguran da govorimo o istoj stvari. Hvala na razjašnjenju. Gospodine, želeo bih da sada razgovaramo u vezi sa onim što ste vi rekli da je šesti autobus koji je došao do kasarne JNA. Sećate se da su vam o tome postavljali pitanja?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste kasnije rekli: "Niko ne zna šta se s njima dogodilo. Taj autobus više nije viđen". Moje pitanje je sledeće. Da li znate odakle je došao šesti autobus?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: To ne znam, samo znam da je došao nakanadno za nama, nešto kasnije, pola sata kasnije nego što smo mi u prvih pet autobusa.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Govorili ste o jednom incidentu koji bih ja nazvao napad na autobus koji su izvršili ljudi koji su bili tamo i rekli ste da se ništa ne zna o sudbini tih zatvorenika. Da li znate neko ime od ljudi koji su se nalazili u tom šestom autobusu?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A sada, još jedna stvar. Rekli ste da ste u hangaru na Ovčari videli jednog mladića. Rekli ste da smatrate da mu je bilo otprilike 16 godina i koga su izveli i posle toga vratili u hangar zato što mu se otac nalazio u Hrvatskoj vojsci. Sećate li se tog dela vašeg iskaza?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li znate ime tog mladića koji je vraćen u hangar?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Znam samo ime, da se taj mladić zvao Igor, prezime ne znam i lično ga nisam poznao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li znate... Da li vam je rečeno, šta se s tim mladićem dogodilo pošto je vraćen u hangar?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Nije mi rečeno, i ne znam konkretno što mu se dogodilo, ali završio je zajedno sa ostalim zarobljenicima koji su ostali u hangaru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste nekad tog mladića ponovo videli?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Recite nam u kojoj je četvrti on živeo pre nego što je doveden na Ovčaru?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ne znam ni to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je on bio iz Vukovara ili ne?

SVEDOK P-031 – ODGOVOR: Ni to ne znam, ali trebao bi biti iz Vukovara.

TUŽILAC MOORE: Hvala. Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Moore. Gospodine, sigurno će vam biti drago da čujete da je time završeno vaše ispitivanje. Vaše svedočenje je sada završeno. Pretresno veće želi da vam izrazi zahvalnost zato što ste došli u Hag i pružili pomoć vašim svedočenjem pred ovim Sudom. Sada će vas sudski poslužitelj ispratiti iz sudnice i posle toga, naravno, slobodni ste da se vratite kući vašem svakodnevnom životu. Hvala.

SVEDOK P- 031: Molim, hvala i vama.

SUDIJA PARKER: Možemo li da nastavimo gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Da. Ali želeo bih pomoć i uputstvo od Pretresnog veća u vezi jedne stvari. Radi se o brzini vođenja suđenja. Ja sam na samom početku spomenuo mogućnost da ću iskoristiti Pravilo 89(F) kao metodu izvođenja dokaza. Naravno Odbrana nije ni na koji način ograničena da unakrsno ispituje. Sud je rekao na početak da možda postoje neke komplikacije. Svedoci koje bismo mi želeli da pozovemo manje, više sledećim redosledom uz možda jedan prekid, su jedan putem video linka, zatim jedan svedok koji će da svedočit o "Veleprometu" i Ovčari. Mi smatramo da su to važni svedoci. Ali ipak postoje neki delovi koji bi mogli da se izuzmu. Ja bih sada želeo savet Pretresnog veća u vezi s tim, jer je sada došlo vreme da se Pravilo 89(F) upotrebu i tamo gde je to prikladno kako bi se izbegla ponavljanja. To sada spominjem iz sledećeg razloga. Za sada je Tužilaštvo još unutar naših predviđenih vremenskih rokova. Šta više, mislim da malo brže radimo. Ali naravno, moramo da informišemo svedoke koji dolaze na Sud neke dve ili tri nedelje unapred. Sada pokušavamo da dovedemo tri, ponekad četiri svedoka, zavisno od toga kako će da svedoči i kakvo će unakrsno ispitivanje da bude. Ako budemo koristili postupak po Pravilu 89(F), a ja mislim da bi trebalo, onda ću ja

naravno da tražim da se više svedoka dovede na Sud i ja onda te svedoke treba prethodno da obavestim.

SUDIJA PARKER: Možete li da identifikujete te svedoke koje želite da provedete kroz Pravilo 89(F)?

TUŽILAC MOORE: Ne mogu to da učinim ovog momenta iako bi mi trebalo pet minuta da to utvrdim, ali mogao bih odmah da kažem da se svi ti svedoci mogu da podele u dve kategorije. Prva, nazvao bih ih vojnim ekspertima i civili, koji govore o tome šta se dogodilo u "Veleprometu" i na Ovčari. To je dakle ono šta se konkretno odnosi na prvu tačku optužnice. Dakle, kad je reč o tim svedocima ja sam sklon da verujem da bih skoro sve mogao da ih pozovem po Pravilu 89(F). Kao što sam već rekao, to neće ni na koji način da bude nepravedno prema Odbrani, jer će oni da imaju prilku da opširno unakrsno ispituju i ja to unakrsno ispitivanje neću ni na koji način da ograničavam. Mi ćemo time jednostavno da izbegnemo repeticiju i da uštedimo vreme Suda.

SUDIJA PARKER: Vi sad znači to predlažete u vezi sa svedocima koje treba da identifikujete. Vi želite da oni ovde dođu, da potvrde tačnost svoje izjave, da ta izjava uđe u spis i da onda započne unakrsno ispitivanje svedoka.

TUŽILAC MOORE: Dozvolite mi da kažem šta sam ja zapravo nameravao da uradim. Ako neki svedok, na primer nazovimo ga "A" u glavnom ispitivanju nešto kaže, a njegova izjava povrh toga takođe uđe u spis i Sud takođe tu izjavu ima na raspolaganju onda možda moje kolege neće da ispituju o nekim temama. Drugim rečima neke stvari neće da osporavaju. Za mene to neće da bude sporno. Onda će naravno da zavisi od izjava koje su dali prethodni svedoci šta će i kako Tužilaštvo da uradi u vezi sa Pravilom 89(F). Dakle, ja ne kažem da će svaki od tih svedoka biti tako jednostavno da dođe ovamo i samo potvrdi svoju izjavu i da to onda uvrstimo u spis. Možda će biti svedoka za koje bih ja želeo da nešto konkretno, detaljnije kažu, da im ja postavljam pitanja koja proizlaze direktno iz prethodnih unakrsnih ispitivanja mojih kolega.

SUDIJA PARKER: Znači vi pretpostavljate da biste ove svedoke pozvali da njihovu potvrđenu izjavu uvrstite u spis, a da bi možda tu i tamo trebalo da se postavi neko dodatno pitanje?

TUŽILAC MOORE: Da. Ja predviđam da ćemo na taj način uštedeti bar jedan dan nedeljno ukoliko usvojimo takav postupak. Mislim da naravno i dalje moramo da se držimo pravičnosti i pravde, jer je to misao vodilja svakog suda i mislim da to neće ni na koji način da se naruši.

SUDIJA PARKER: Imaju li Odbrane nešto da kažu o tome? Gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude. Odbrana pre svega, u vezi sa Pravilom 89(F) ima stav da ono mora biti izuzetak kada to zahtevaju razlozi pravde. Znači kada dozvoljavaju razlozi pravde. Ja nisam ubeđen da je moj uvaženi kolega nas je ovde

uverio da su ovde u pitanju razlozi pravičnosti. Možda su ovde u pitanje neki drugi razlozi, ali oni sigurno nisu razlozi pravičnosti. Grupe svedoka koje je on pomenuo. Ako se radi o svedocima vojnim osobama, pretpostavljam da su to članovi bivše JNA.

SUDIJA PARKER: On to ne predlaže za vojne svedoke koliko sam ja shvatio. Niti za eksperte. On to predlaže, koliko sam ja shvatio, samo za neke svedoke o činjenicama.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, možda sam ja pogrešno razumeo, meni se učinilo da je moj uvaženi kolega svedoke podelio u dve grupe, jedne vojne, a jedne koji će govoriti o Ovčari i "Veleprometu". Mislim da sam ga tako razumeo. No i jedna i druga grupa svedoka su direktno vezana ...

SUDIJA PARKER: Tako sam i ja to shvatio, ali onda bi ova druga grupa, prema rečima gospodina Moorea obuhvatila mnoge svedoke koji mogu da se provedu kroz Pravilo 89(F) i on smatra da je u interesu pravde da se to učini, jer će na bolji način da bude korišćeno vreme Suda, a da u Predmetu neće da dođe ni do kakvih nepovoljnih posledica za Odbranu, zato što će Odbrana da ima uobičajnu priliku da unakrsno ispituje. Mislim da je to ono šta je rekao gospodin Moore.

ADVOKAT VASIĆ: Da, svakako časni Sude, međutim po mom viđenju postoje dva problema. Jedan je vezan za naša dosadašnja iskustva ovde. Mi smo ovde kod svakog svedoka imali izjavu koja datira iz 1995. godine ili 1996. godine, znači od pre 10 godina, imali smo stalne *adendume* koje nam je moj uvaženi kolega davao uz svakog svedoka, dakle to su sećanja koja su datirala unazad 15 godina. Drugi problem koji ja ovde vidim, to je ako pogledamo ono šta je moj uvaženi kolega nama dostavio kao listu svedoka i koji su preostalo da budu pozvani, ja bih te svedoke vezao, znači onako kako su pozvani po grupama, zapravo predstavljaju svedoke koji direktno govore o delovanju optuženih i njihovoj odgovornosti na poziciji kasarna - Ovčara. Što se tiče "Veleprometa" on nije direktno vezan, ali mislim da iz dosadašnjih iskustava i saslušanja ovde svedoka iz mnogobrojnih *adenduma* koje smo dobili od mog kolege, mislim da jednostavno njihovo uvođenje samo izjave, ne bi bilo pravično rešenje, jer bi uskratilo mogućnost Odbrani da čuje svedoke ovde šta će reći posle 15 godina, je li, drugi ili treći put šta daje veće mogućnosti za unakrsno ispitivanje. Stoga, moj je bar stav, da ovu tačku 89(F) treba upravo primenjivati restriktivno, samo onda kada je to u interesu pravde. Hvala časni Sude, ja ne bih imao ništa drugo.

SUDIJA PARKER: Gospođo Tapušковиć, izvolite.

ADVOKATICA TAPUŠKOVIĆ: Hvala časni Sude. Moje mišljenje je da prilikom donošenja odluke da li će se u ovom postupku primenjivati Pravilo 89(F) na način kako nam je cenjeni kolega Moore to sada izneo, moramo uvek da se rukovodimo članom 21 Statuta (Statute) i onim šta mora optuženima ovde da se obezbedi, a to je fer i ekspeditivno suđenje. Možda bi uvođenjem Pravila 89(F) bilo optuženima pruženo ekspeditivnije suđenje, ali mislim da bito bilo svakako na uštrb fer suđenja. Mi moramo da imamo u vidu da je od 88 svedoka koji su nama predloženi ovde, iako nam je

Tužilaštvo u dva navrata najavilo da će možda podneti zahtev za povećanje broja svedoka, imamo 29 svedoka koji su pod zaštitnim merama i to u punom obimu, znači zatvorene sednice, distorzija glasa, distorzija lika, imamo 10 svedoka koji izjavu daju po Pravilu 92bis. Ovo što je predloženo da se ovi svedoci koje nam je rekao kolega Moore, da se njihovi iskazi uvedu po Pravilu 89(F), njih ima, koliko se ja sećam te liste svedoka negde oko tridesetak što čini gotovo trećinu liste svedoka. Smatram da mora sve to da se ima u vidu da bi se videlo da li interesi pravde nalaži primenu Pravila 89(F). Moje mišljenje je da bi takvim pristupom interesi pravde bili narušeni i da bismo dobili samo ekspeditivno, ali ne i fer suđenje. Hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Zahvaljujem. Poštovani Sude, ja se potpuno slažem i želim da podržim stavove mojih kolega iz timova Odbrane. Želeo bih da dodam jednu stvar. Ja sam primetio, kada ste vi donosili odluku o Pravilu 92bis i o uvođenju određenih izjava, da ste vi striktno poštovali smisao odredbe Pravila 92bis, a to je da se ne mogu uvoditi kao izjave delovi koji se odnose direktno, čak ste i jasno rekli u svojoj odluci šta smatrate direktno ili indirektno stvari koje su vezane za postupke optuženih. Mislim da se na ovakav mečin tumačenja člana 89 direktno, potpuno direktno suprotstavlja smislu Pravila 92bis i da se faktički kroz izjavu u pismenom obliku želi reći ono šta svedok, ako govori o aktima i popustima optuženih što je imperativ Pravila 92bis, ako o tome govori da o tome može jedino da svedoči uživo. U tom smislu mislim da ako želimo da pomognemo svi ekspeditivnosti postupka, mnogo bi lakše bilo da se tužilac opredeli u odnosu na svedoke koji su repetitivni jedni sa drugim iskazom da jednostavno odustane od nekih svedoka i da tu uštedimo značajno vreme, da se stavri ne ponavljaju. Isto tako se ne bi ponavljala pitanja u unakrsnom ispitivanju koja smo već dobili i gde smo neke zaključke verovatno već usmerili ka Pretresnom veću. Moj stav je da svedoci koji se pozivaju, treba da su pozvani da svedoče uživo, a posebno imajući u vidu činjenicu zaista da u ovom Predmetu veliki broj ovih izjava, mislim da samo vojne izjave su relativno skoro uzete, a da veliki broj izjava sa hrvatske strane su uzete još 1995. godine i videli ste koje postoje razlike u tim izjavama. Sada bu tužilac znači po Pravilu 89(F) da nama da tu izjavu, pa još da dostavi *adendum* te izjave i onda da nam ostavi unakrsno ispitivanje. Takva stvar po mom shvatanju ne može da se odnosi na propuste i akte optuženih jer se kosi sa Pravilom 92bis koji ima taj smisao i onda bi Pravilo 89(F) bilo suprotno smislu Pravila 92bis. Zahvaljujem.

SUDIJA PARKER: Zahvaljujem, gospodine Lukiću. Gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Pa uz najveće dužno poštovanje ne uspevam da shvatim ono šta je bilo rečano u vezi sa članom 21, jer koliko sam ja shvatio, reč je o ekspeditivnosti i naravno, ključno je odmeriti činjenice. Najvažnije je to da unakrsno ispitivanje Odbrane neće ni na koji način da bude ograničeno. Izjave, ja to prihvatam, uzete su 1995. godine i one imaju priloge, dodatke, ali činjenica je da metodom koju je prihvatilo Tužilaštvo, Odbrana nije ni na koji način oštećena, kao što neće biti oštećena ni korišćenjem Pravila 89(F). Što kaže moj uvaženi kolega gospodin Lukić da mi treba da odustanemo od nekih

svedoka, ja moram uz dužno poštovanje da kaćem da sam pokušao da izbegnem da se neke stvari ponavljaju. Ali mi sada dolazimo do ključnih stvari u Predmetu, dakle govorimo o "Veleprometu", o Ovčari, o kasarni JNA i smatramo da bi bilo potpuno pogrešno da odustanemo od svedoka koji su relevantni svedoci i koji govore upravo o obeležijima dela o kojima mora da odlučuje Pretresno veće kako bismo rešili pitanje ekspeditivnosti. Ja smatram da pitanje pravičnosti važi za obe strane. Na koji način to Odbrana smatra da je stavljena u lošiji položaj korišćenjem Pravila 89(F), jer mi mislimo da to nije tako.

SUDIJA PARKER: Gospodin Vasić, koliko sam ja shvatio, izneo je dve stvari. Kao prvo, bavimo se izjavama od kojih je većina stara oko desetak godina i s obzirom na činjenice s kojim se suočavamo, imamo posla sa svedocima koji se na drugačiji način sećaju stvari od onoga šta je ušlo u njihove izjave. I to jeste ili bi moglo da bude važno prilikom procene kredibiliteta kada se od svedoka čuje šta on sada misli i razume i kada se to uporedi s onim šta je bilo u izjavi. Ono šta vi predlažete je da se mi koristimo prečicom, odnosno mi bismo zapravo videli samo izjavu koja je stara 10 godina. Druga stvar je da Odbrana mora da ima mogućnost unakrsnog ispitivanja ako se pojave takve razlike.

TUŽILAC MOORE: Što se tiče nekonzistentnosti, ono šta kaže gospodin Vasić je sledeće. Imamo izjave iz 1995. godine i onda imamo priloge, a nema ih toliko kao što se tvrdi i onda imate izjavu koja je data u obliku iskaza tokom glavnog ispitivanja. Po našem mišljenju konzistentnost može jednostavno da se proverí na osnovu Pravila 89(F), jer Odbrana može da uporedi izjavu i iskaz. To ni na koji način ne utiče na upoređenje ta dva prikaza. Naravno, može da se desi da imamo tri dokumenta, odnosno izjavu iz 1995. godine, pa onda različite priloge, pa onda beleške iz pripreme svedoka i tu mogu da se pojave nekonzistentnosti, a onda imamo još i iskaz tokom glavnog ispitivanja. Ali Sud time može da se bavi i da odgovori na pitanje da li svedok u znatnoj meri odudara u svom iskazu od onoga šta je rekao u izjavi. Ja tvrdim da nema slučajeva gde je došlo do znatnih odsupanja između onoga šta je svedok rekao u jednoj izjavi i posle toga u iskazu, a Odbrana ima mogućnost da to proverí. Dakle, ja tvrdim da zabrinutost gospodina Vasića nema pravu osnovu. Još uvek će da postoji mogućnost da se proverí konzistentnost onoga šta svedok kaže u izjavi i onoga šta kaže tokom unakrsnog ispitivanja. Kao drugo, izgleda da se tvrdi da neće da bude mogućnosti za unakrsno ispitivanje.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, ono šta nedostaje je iskaz svedoka, njegovo današnje sećanje.

TUŽILAC MOORE: Ali ako svedok pod zakletvom kaže: "Ja sam pročitao izjavu, ja sam pomogao pri sastavljanju priloga i potpisao sam taj prilog". On time kaže: "Ovo je moj prikaz činjenica i ja od njega ne odusatjem".

SUDIJA PARKER: Vi tvrdite da je to potpuno tačno, ali mislim da i vi i ja imamo dovoljno iskustva iz sudnice da znamo kako se stvari menjaju tokom davanja iskaza.

TUŽILAC MOORE: Da, ja to mogu da prihvatim, ali takođe tvrdim da ako dođe do nekih znatnih nekonzistentnosti, nije li to upravo ono čime se Odbrana koristi da bi obarala tvrdnje tužioca?

SUDIJA PARKER: Mogu li da govorim o još nečemu šta nas brine gospodine Moore? Pretresno veće je razmotralo napredak postignut u Predmetu i naročito tok unakrsnih ispitivanja i Pretresnom veću se čini da se prilična količina vremena troši na male pojedinosti iz iskaza svedoka, gde je neko stajao, kuda se neko kretao, koliko je ljudi bilo tamo i tako dalje. Do sada se nije jasno pokazalo gde je to usmereno. Mi nismo shvatili šta je poenta. Moguće je da ovde želi samo da se pokaže čvrstina kredibiliteta, ali s obzirom na obim ovog ispitivanja, pitanje je da li se ovde ne radi upravo o nekoj ključnoj tezi Odbrane, a mi još uvek ne shvatamo gde to ide. Dakle, ako bismo se mi pridržavali Pravila 89(F) sa svim činjeničnim svedocima Tužilaštva to u vezi sa ključnim činjenicama u ovom Predmetu, a mi još uvek do njih nismo došli, posledica bi mogla da bude da ćemo da imamo još šira, još duža unakrsna ispitivanja dok Odbrana bude tražila gde postoje moguće nekonzistentnosti.

TUŽILAC MOORE: Pa časni Sude, moram da kažem uz svu uzdržanost da dve greške čine jednu ispravnu stvar.

SUDIJA PARKER: Ne, ono šta želim da vam kažem je da ovde postoji mnogo činioca. Ja sam lično koristio nešto vrlo slično Pravilu 89(F) u nekim parnicama i jedna od konsekvencija toga bila su duga unakrsna ispitivanja zato što se u glavnom ispitivanju nije prošlo kroz ljučna pitanja, pa je onda advokat odbrane iz opreza proveravao da li postoji neka druga dimenzija i sam je prolazio kroz sve to. Ja govorim da je to nešto s čim sam se ja sretao sa vrlo iskusnim advokatima. Dakle, ne može olako da se kaže da se Pravilo 89(F) koristi samo radi ispravnog korišćenja vremena. Konsekvencija toga je da druga strana počinje da ispituje tako što traži nešto šta će joj biti od koristi umesto da se usredsredi na neku ključnu stvar koju bi trebalo da sledi u odbrani.

TUŽILAC MOORE: Ja ću uz dužno poštovanje odgovoriti na sledeći način. Ja uopšte ne sumnjam da mi imamo iskusne advokate na strani Odbrane, oni imaju svoju strategiju i argumentaciju i oni će unakrsno da ispituju kako bi stvorili sebi argumentaciju u prilog. Naravno, ovo je potpuno u rukama Pretresnog veća, ali želim da sugerišem da postignemo neki kompromis, odnosno predložem Pretresnom veću da pozove nekoliko svedoka po Pravilu 89(F), ja ću da kažem koji bi svedoci mogli to da budu, pa ćemo da vidimo da li se bojazni Pretresnog veća zaista realizuju ili ne. Ja znam da je vreme vrlo važno i da administracija isto to misli, ali to nije najvažnija stvar. Ja sam razgovarao sa svojim uvažanim kolegama o tome kada bi naše izvođenje dokaza moglo da bude gotovo i izgleda da nećemo ispoštovati sve rokove i zbog toga mislimo da bi fleksibilniji pristup bio bolji.

SUDIJA PARKER: Pa Pretresno veće se prvenstveno rukovodi pravičnošću i isparvnošću suđenja. Ako budemo tako morali da radimo do kraja 2007. godine, to će tako da bude. Nećemo mi sada ovde da donosimo nikakve artificalne zaključke zato da

bismo skratili vreme. Naravno, vreme koje nam stoji na raspolaganju moramo da koristimo na najefikasniji mogući način. I moramo da pazimo da to vreme koristimo na odgovoran način. Ali vi još niste imali priliku da predložite koje biste svedoke predložili da se na taj način ispituju. Niste takođe naveli koji bi svedoci bili od najkritičnije važnosti, a koji bi išli samo kao svedoci potpore te vaše veze. Ja bih vam sugerisao da se možda više usredsredite na to pitanje i možda bismo ovaj predlog koji ste vi izneli mogli da primenite u vezi sa nekim svedocima koje vi koristite u smislu podrške i da videte kako to ide i možda bismo zaista mogli da ubrzamo stvari. Na taj način ćete vi možda da videte da se Pretresno veće s lakoćom odlučilo za vaš predlog, ali predložiti da svi svedoci svedoče na taj način, odnosno putem svojih izjava, ja mislim da to nije dobar predlog. Ja vam zato predlažem da tokom ove pauze, odnosno do idućeg utorka pažljivo pogledate koje svedoke imate i da proverite da li bi mogli na ovaj način da se usredsredite na neke koji su od manje kritične važnosti i onda možemo o tome da razgovaramo, a mislim da je to nešto sasvim drugo od onoga šta ste vi na početku rekli. Tu se suočavamo sa dve stvari. Kao prvo, zamolićemo advokate Odbrane da tačno utvrde šta je njihova argumentacija odbrane. Utisak koji je možda potpuno pogrešan, ali koji smo mi često imali je da se pitanja postavljaju jednostavno stoga što se advokat nada da bi negde možda mogao da naiđe na nešto i tako da ukaže na to da svedok možda greši. Ovo je Predmet gde su ključna pitanja, ima ih samo nekoliko i potpuno su jasna i mi se nadamo da će se više usredsrediti na ta pitanja, a ne na manje detalje koji neće da budu od veće pomoći nikome na kraju ovog suđenja. I zadnja stvar koju bi Pretresno veće htelo da naglasi, izgleda da još uvek nije postignut Sporazum o činjenicama. Takođe izgleda da postoji čitav niz pitanja oko kojih bi mogao da se postigne sporazum, a on nije postignut što znači da Tužilaštvo mora da izvidi svedoke i da troši vreme na svedoke koji na kraju govore o stvarima koje nisu sporne i zato bismo pozvali sve zastupnike da ponovo razmotre pitanje Sporazuma o činjenicama. Mi to sada govorimo, jer je to svima u interesu, pa pre svega u interesu trojice optuženih da se ovo veliko suđenje završi što je moguće pre. I to svakako konzistentno s pravičnošću. Optuženima, njihovim porodicama i njihovim prijateljima neće pomoći ako se ovo bude odugovlačilo duže nego što je potrebno. Ljudi žele rezultate i te rezultate žele da dobiju što pre i zbog toga mi pozivamo zastupnike da pokušaju da učine sve što mogu da se obezbedi da vreme koristimo na što efikasniji način, a ne da se stvari nepotrebno odugovlače. Gospodine Moore, nadamo se da ćemo nešto da čujemo od vas u utorak. U međuvremenu moram da kažem da je jasno da više nemamo vremena na raspolaganju, ne možemo da pređemo na sledećeg svedoka. Zahvaljujem svima na pomoći i prekidamo sa radom do utorka.

